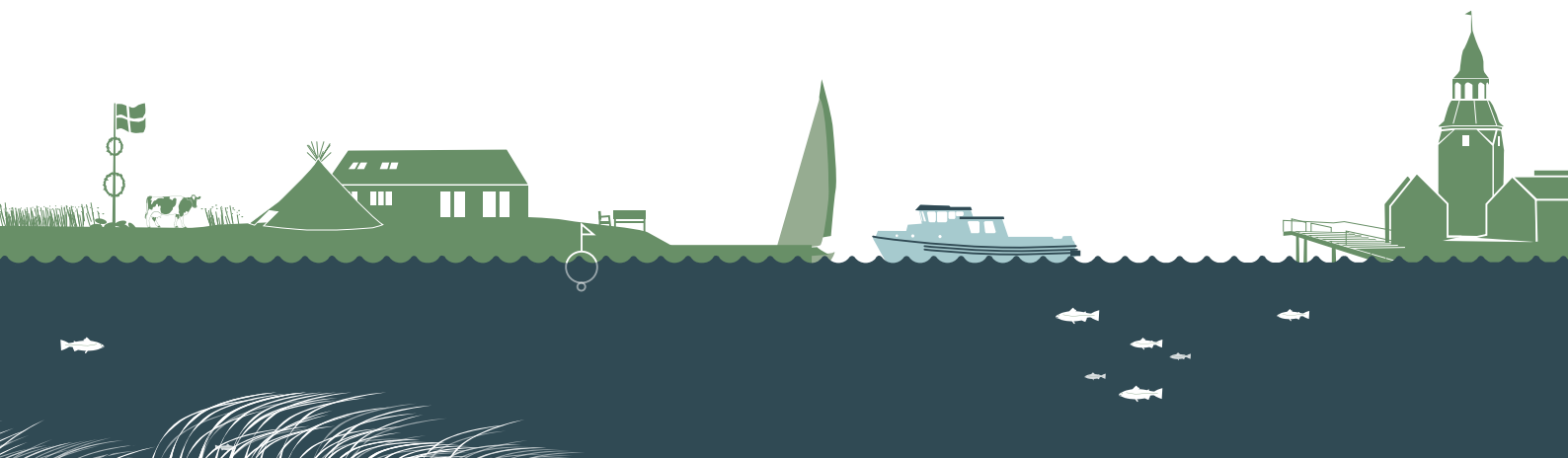

OPSAMLING

Kortlægning og analyse
Avernakø, Bjørnø og Lyø

Opsamling

Kortlægning og analyse | Avernakø, Bjørnø og Lyø

Udarbejdet af COWI i samarbejde med Avernakø, Bjørnø og Lyø og Faaborg Midtfyn Kommune
April 2019

Indhold

Introduktion	5
Helhedsplan for Avernakø, Bjørnø og Lyø	6
Opsamling på analyser og kortlægning	6
Projektorganisation	7
Tidsplan	7
Ø-klyngen	9
Fælles status for Ø-klyngen	10
Desk research/kortlægning	12
Årshjul	14
Drømmepostkort	20
Spørgeskemaundersøgelsen	24
Interviews	30
Temalørdag	32
Grafik	38
Avernakø	41
Bjørnø	49
Lyø	57

Introduktion

Helhedsplan for Avernakø, Bjørnø og Lyø - Baggrund

Avernakø, Bjørnø og Lyø i det Sydfynske øhav oplever alle tre udfordringer i forhold til bosætning og erhverv. Derfor har øboerne sammen med Faaborg-Midtfyn Kommune igangsat en proces, der skal knytte øerne tættere sammen i en fælles helhedsplan. Helhedsplanen skal sætte retningen for samarbejder og projekter, der fremmer bosætning samt turisme- og erhvervsudvikling på øerne – tre gensidigt afhængige områder på øerne.

Helhedsplanen skal munde ud i lokale initiativer og projekter, og sætte fokus på kommunikation både eksternt og internt. Helhedsplanen skal bruges til at styrke samarbejde mellem Avernakø, Bjørnø og Lyø men også de øvrige øer i øhavet samt Faaborg og omegn.

ANALYSEMETODER

For at kortlægge og analysere øernes iboende kvaliteter og potentialer er der under analysedelen lagt vægt på at nuancere input til den videre brug.

Først har der været gennemført en kortlægning/desk-research, som havde til formål at afdække tilgængelig viden om bosætning og erhvervsliv på øerne, projekter og planer rundt om og på øerne, samt kommunikation og branding af øerne.

Dernæst har det været et ønske at få mere lokalbaseret viden, så indforstået viden om øerne kan ekspliciteres. Der har været anvendt forskellige metoder til at fremskaffe viden og inputs om øerne og sikre bredest mulig deltagelse og engagement blandt øboerne. Der er anvendt både kvantitative og kvalitative metoder for at fremskaffe et så nuanceret grundlag som muligt. Den kvantitative viden er i denne forundersøgelse gennemført som en spørgeskemaundersøgelse. Årshjul og drømmepostkort er brugt til dels at sikre flest mulige beboer inputs, dels til at skabe inddragelse og ejerskab blandt øboerne til helhedsplanen.

For at understøtte den indhentede kvantitative viden er der også gennemført interviews og observationer, der kan understøtte, nuancere og kvalificere de indsamlede data og få sat ord på de strukturer og det liv, der er på øerne som fritidshusejer og fastboende.

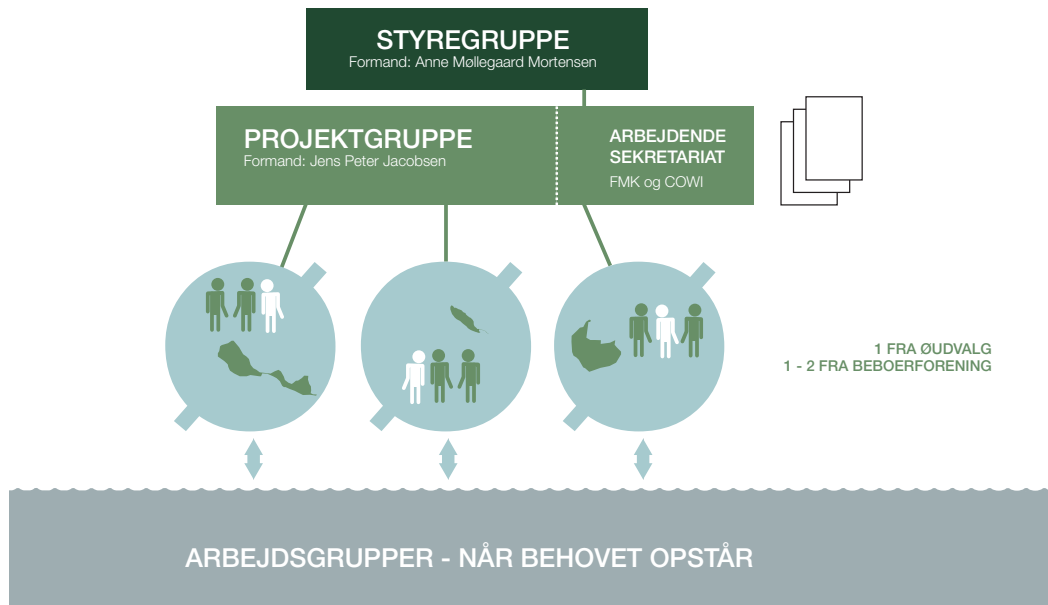
Opsamling på analyser og kortlægning

Indeværende dokument udgør første skridt mod helhedsplanen og er en opsamling på analyser og kortlægning i forbindelse med helhedsplanen for Avernakø, Bjørnø og Lyø. Dokumentet skal give et overblik over resultaterne foruden at udpege specifikke analyser for henholdsvis Avernakø, Bjørnø og Lyø.

Det er målet, at den kommende helhedsplan og den efterfølgende proces tager udgangspunkt i hver enkelt øs potentialer, og hvad der er muligt at løfte i fællesskab. Derfor er analyserne gennemført på forskellig vis, for at sikre bredest mulig deltagelse og få så nuanceret et billede af øernes potentialer som muligt. Kortlægning og analyser af øboernes hverdag, status og drømme er gennemført i løbet af forår og sommer 2018. Analyserne blev afsluttet ved at afholde en temalørdag for alle øboere 27. oktober 2018.

Det er målet at opsamlingen kan medvirke til at understøtte den videre proces med udvikling af handlingsplaner og det fælles arbejde mod helhedsplanen. Opsamlingen udgør ikke facit og ej heller udtryk for en samlet eller korrekt holdning til bosætning, erhverv og turisme på øerne, men skal virke som afsæt for de fremtidige snakke om fremtiden for Avernakø, Bjørnø og Lyø. Derfor er det ønsket, at dette hæfte bliver slidt og skrevet i af dig, der brænder for øernes fremtidige positive udvikling.

Hvis der er interesse for at læse mere om de enkelte undersøgelser, er det for arbejdsgruppernes og projektgruppens medlemmer muligt at erhverve de bagvedliggende arbejdsdokumenter eller rapporter. Øvrige læsere ønskes et godt overblik i denne opsamling. Hvert afsnit henviser til relevant arbejdsdokument eller rapport.

Projektorganisation

I forbindelse med arbejdet med kortlægning og analyse er projektorganiseringen, der arbejder med helhedsplanen følgende:

Styregruppen har politisk repræsentation og sætter de overordnede rammer for arbejdet med helhedsplanen og er øverste myndighed.

Projektgruppen står for produktion og fremdrift, og arbejdsgrupper som arbejder på handlinger og kan sætte initiativer i gang.

Arbejdsgrupperne er åbne for ud- og indmelding og kan være nedsat på de enkelte øer eller bestå af repræsentanter fra de enkelte øer, og har mulighed for at inddrage eksterne repræsentanter fra organisationer og lignende.

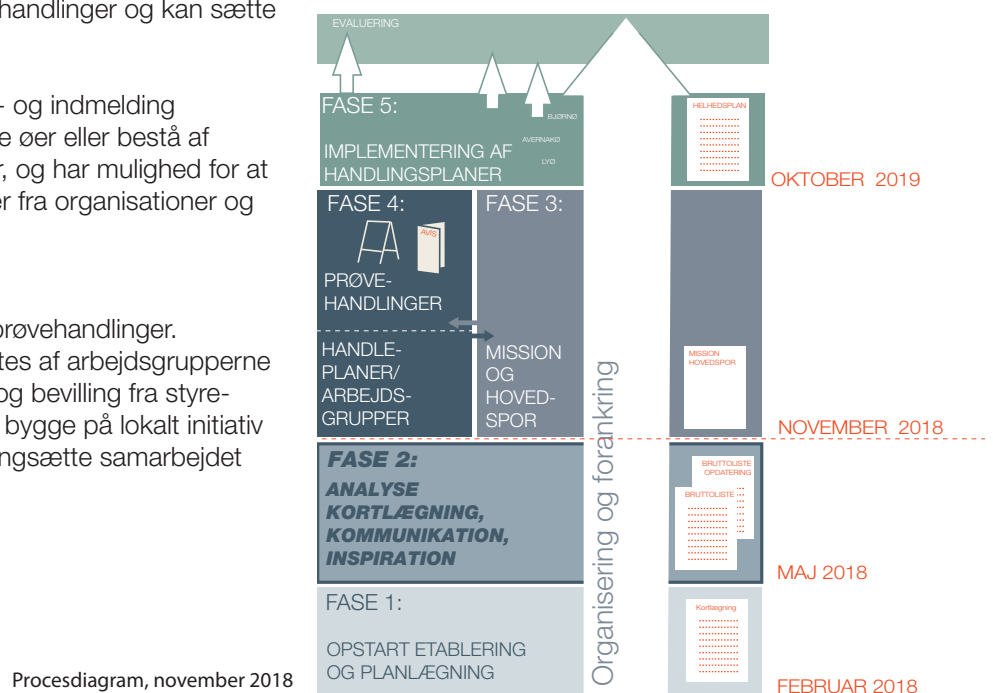
PRØVEHANDLINGER

I projektet er afsat 25.000 kr. til prøvehandling. Prøvehandlingerne kan igangsættes af arbejdsgrupperne på baggrund af en godkendelse og bevilling fra styregruppen. Prøvehandlingerne skal bygge på lokalt initiativ og være en opgave, som kan igangsætte samarbejdet mellem de enkelte øer.

Tidsplan

Projektet har ved udgivelsen af denne opsamling gennemgået de første to faser. 3. fase hvor arbejdsgrupperne skal sættes i gang og helhedsplanens vision og mission skal konkretiseres, bliver afviklet sideløbende med fase 4, der har til formål at udvikle handleplaner og indsatser samt igangsætte prøvehandling.

Den færdige helhedsplan med handlingsplaner forventes afsluttet inden udgangen af 2019

Ø-klyngen

Fælles status for Ø-klyngen

Kortlægning og analyser er gennemført for at tilegne alle projektets deltagere samt omverdenen mest mulig viden om forudsætningerne på de enkelte øer. Der har været forskellig fokus på de forskellige deltagere for dels at sikre et fyldigt og nuanceret datagrundlag, dels for at inddrage og involvere forskellige øboere. Gennem kvalitative analyser, som dybdegående interviews og kvantitative analyser, som spørgeskemaundersøgelsen er der forsøgt at sikre en bred repræsentativitet og udbrede ejerskab blandt øboere.

Der tegner sig et billede af, at der er et meget aktivt foreningsliv på øerne, hvor både fastboende og fritidshusejere deltager i begivenhederne. Foreningerne er dog typisk drevet af få nøglepersoner og ildsjæle. Foreningerne har en afgørende rolle i at holde året i gang på øerne og få organiseret en lang række tilbagevendende driftsopgaver og begivenheder.

Der er en bred interesse i helårslivet på øerne. I den sammenhæng er der på alle tre øer en fremherskende drøm om at tiltrække børnefamilier.

Fælles for øerne er, at øboere og sommerhusejere er interesserede i at indgå samarbejder om erhvervs- og bosætningsfremme.

Der er desuden en bred forståelse af, at øernes mulighed for naturoplevelser og erhverv i høj grad er knyttet til deres beliggenhed og særegne karakter.

CENTRALE AKTØRER

Gennem udfyldelse af drømmepostkort, interviews og arbejde med Projektgruppen tegner der sig et billede af de væsentligste nøgleinteressenter for det fremadrettede arbejde:

Turisme:

Naturturisme og Øhavsmuseet, LAG Småøerne, beboerforeninger/ø-udvalg

Fødevarer- og erhvervsudvikling:

Faaborg-Midtfyn Kommune, LAG småøerne, Væksthus syddanmark, beboerforeninger/ø-udvalg, Småøernes fødevarenetværk

Bosætning:

Faaborg-Midtfyn Kommune og Sammenslutningen af Danske Småøer (bosætningsindsats), LAG Småøerne, beboerforeninger/ø-udvalg

Desk research/kortlægning

Som afsæt på analysearbejdet, blev der gennemført en desk research, for at finde ud af i hvor høj grad det som udefrakommende er muligt, at finde uddybende materiale om øerne, og hvordan relationer mellem øer, kommune og eksterne organisationer ser ud til at være. Desk researchen blev afsluttet i maj 2018.

Med gennemførelse af kortlægningen/Desk Researchen tegner der sig et billede af, at den eksterne kommunikation og formidling af øerne ikke danner et fælles billede. Det er desuden svært at danne sig et klart billede af kommunikation mellem og på de enkelte øer. I forhold til bosætning ser det ud til, at der ikke er tilstrækkelige planmæssige muligheder for at etablere nybyggeri på Avernakø og Bjørnø. Alle øer er desuden omfattet af forskellige fredninger. Det ses tydeligt, at der er et meget omfattende foreningsliv på øerne. Pr. november 2018 er der igangsat en bosætningsindsats for småøerne gennem Sammenslutningen af Danske Småøer (SaDS). Desuden har Faaborg-Midtfyn, Svendborg, Langeland og Ærø kommuner vedtaget at indgå i Geopark det Sydfynske Øhav. Begge indsatser indgår ikke uddybende i desk researchen, men har betydning for turisme og erhvervsudvikling samt markedsføring af øerne som et spændene sted at bo.

Desk researchen omfatter følgende emner:

PLANLÆGNING OG NATUR

Nybyggeri vil for en størstedel kræve kommuneplanændring på grund af øernes beliggenhed i (natur) beskyttelsesområder inden for kystbeskyttelseslinjen. Det er muligt inden for den eksisterende lokalplan på Lyø at opføre nyt og i eksisterende byggeri at indrette beboelser og overnatning. Desuden er der uudnyttede muligheder for etablering af campingpladser på Bjørnø og Avernakø.

STRATEGI OG POLITIKKER

Der er politikker og strategier i Faaborg-Midtfyn kommune, der på udarbejdelsens tidspunkt kunne arbejde for øerne ved at understøtte fælles værdisæt, fællesskaber, naturen og nytænkning af erhverv

samt samarbejde mellem civilsamfund og kommune. Boligstrategi for Faaborg forventes vedtaget november 2018. Udviklingsstrategi for Faaborg-Midtfyn Kommune er i høring frem til 4. dec. 2018 og forventes vedtaget februar 2019, samt forslag til kommuneplan som bliver lagt til høring 2. kvartal 2019. Disse planer og strategien vurderes også at have indflydelse på mulighederne på øerne.

KOMMUNIKATION

Øernes hjemmesider er meget forskellige med svingende kvalitet og forskellige formål. På samme vis er der en mangestrengt og uensartet formidling gennem forskellige artede platforme, med risiko for at øerne forsvinder blandt mange andre. Du skal vide præcist, hvad du søger, for at øerne dukker op.

Den interne kommunikation øerne imellem og til kommunen foregår fortrinsvist gennem Ø-udvalget. Øerne imellem er der et vist samarbejde via interesseorganisationen Sammenslutningen af Danske småøer (via beboerforeningerne)

BOSÆTNING

Den kommunale service er primært i Faaborg. Færgeforbindelserne udgør en vis sårbarhed mobilitetsmæssigt og giver ulige muligheder øerne imellem og lokalt for beboere i kommunens landdistrikt generelt. Øerne har alle et aktivt foreningsliv og ø-fællesskab, der dog ikke går på tværs af øerne, med en del formelle og uformelle aktiviteter og samlingspunkter i løbet af året på alle tre øer.

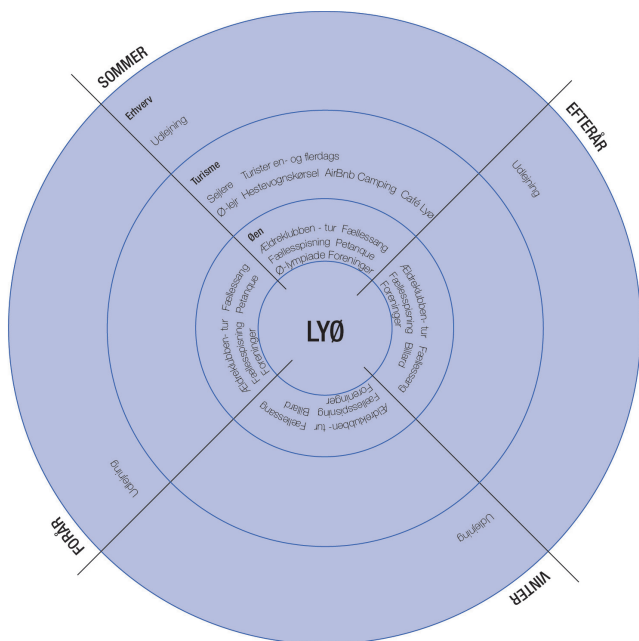
TURISME

Der er mange initiativer i gang. Der kommunikeres på mange forskellige platforme med fokus på en bred palette af turistformål (festivaler, Ø-liv, naturturisme, sport, lystsejlere, fiskeri, fødevarer og gastronomi samt kulturarv og kulturmiljø). Antallet af overnatningsmuligheder og færgernes kapacitet sætter en naturlig begrænsning på kapaciteten for overnatning og besøg på øerne. Temaer som 'Det gode liv' (god mad, sundhed, mode, afslapning) og 'Kulturarv' går igen i beskrivelserne af øerne.

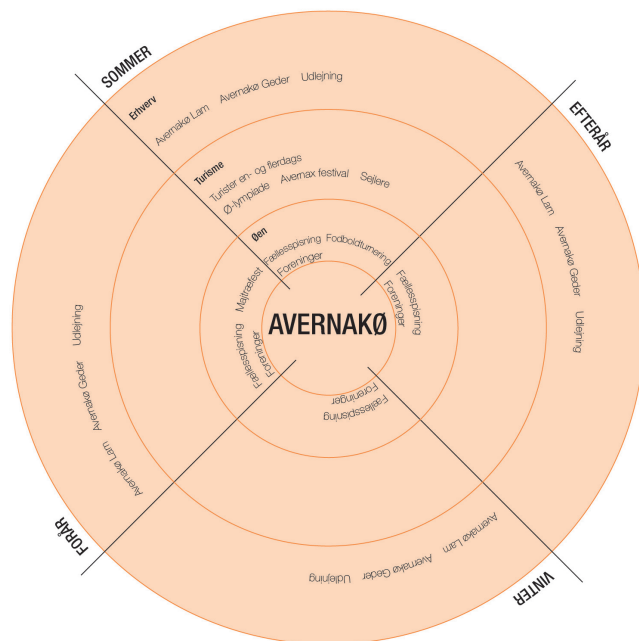
Årshjul

Til de første møder med øboerne skulle de fremmødte i fællesskab kortlægge årets gang i begivenheder på øerne. Begivenhederne blev kortlagt inden for kategorierne Øliv og Erhverv.

I forhold til kategorien Erhverv har udmeldingen været, at turisme og erhverv hænger uløseligt sammen og derfor ikke kan adskilles. På samme vis hænger Øliv og Erhverv også uløseligt sammen på øerne.

Oplæg til indhold i årshjul for ømøderne

Ø-MØDERNE

Til de første ømøder deltog 20 fra Lyø, 27 fra Avernakø og 20 fra Bjørnø, alle geografisk jævnt fordelt på de enkelte øer. Optællingen er foretaget ud fra et luftfoto, hvor deltagerne har markeret, hvor de bor eller har hus. For de deltagende Bjørnboere var nogle kommentarer, at der er flere begivenheder i løbet af året, end de selv havde regnet med. Avernakøboerne var knapt så overraskede og på Lyø var de meget omhyggelige med at nævne faste tilbagevendende begivenheder.

Billeder fra de tre ømøder

FÆLLESTRÆK FRA ÅRSHJUL

Fælles for årshjulene er, at hele året byder på begivenheder. Der er med andre ord ikke en sæson, hvor der ingen aktiviteter er på øerne og hvor øboerne ikke kan give hinanden en hånd med i fælles gøremål.

ØLIV/BOSÆTNING

Et andet fællestæk er, at der er mange planlagte begivenheder i forhold til antallet af øboere. Dette skal ses i forhold til, at der også er private arrangementer i løbet af et år samt en del erhvervsaktivitet. En del af de tilbagevendende aktiviteter har ikke dato på årshjulene, men udgør et fortløbende arbejde som vedligehold af offentlige toiletter og akutberedskab.

Et tredje fællestæk er, at mange af begivenhederne afholdes i foreningsregi og at beboerforeningerne står for en stor del af de tilbagevendende begivenheder.

ERHVERV OG TURISME

Et sidste fællestæk er, at klargøring til turister, som produktion til butik og cykelturisme og tilbagevendende erhvervsrutiner som bidronninger og landbrug også optræder som aktiviteter og som noget, der fylder i hverdagen.

Samlet set er det udtryk for, at turistsæsonen opleves som meget travl, da den foruden ordinære opgaver på øerne byder på ekstraopgaver. Skuldærsæsonerne rummer desuden en del "overgangsopgaver" og er ikke definerede af entydige start- og sluttidspunkter.

ÅRSJUL I DET VIDERE ARBEJDE

Målet med årshjulene for øerne er, at de indgår i fortællingen om begivenheder og årets gang på øerne. Det kan også være en fordel at samtænke øernes samlede årshjul hvor fælles begivenheder og aktiviteter inden for øliv og erhverv beskrives.

I forhold til arbejdet med Bosætning, kan en bearbejdning af årshjulene være med til at skærpe fortællingen om foreningslivets rolle og de tilbagevendende begivenheder. Årshjulene bidrager også til at styrke samtalen om øernes organisering og hvordan der holdes liv i foreningerne på øerne, så de mest engagerede ildsjæle også kan få støtte langt ud i fremtiden. Det er også målet at årshjulene/ Årets gang på øerne kan understøtte samtalen om fremtiden på øerne og sammen med drømmepostkortene kan bane vejen for handleplaner inden for turisme- og erhvervsudvikling.

AVERNAKØ Årets gang

BJØRNØ

SOMMER

- › Fritidsjere flytter ind
- › Naturpleje
- › Langtidsgæster
- › Kunstforening
- › Kulturspining
- › Ældreklub
- › Motionsklub
- › Minigolf
- › Forsamlingshuse
- › Menighedsråd
- › Smakkejoller på Korshavn
- › Multibane
- › Kajak
- › Spiselaug
- › Forening
- › Lystbådehavn
- › Sportsplads
- › Lokalhistorisk forening
- › Fælles arbejdsdage – strandrensning/købmandsbutik
- › Fodboldfest
- › Cirkus
- › Lystfiskeri
- › Oldermandslaug
- › Veterantraktortræf
- › Kirkekoncerter

Grundlovs-møde Ældreudflugt Skt. Hans Ø-lympiade Fodboldstævne Sommerfest Asfaltbal Ø-lejr AVERNAX

EFTERÅR

- › Multibane
- › Repræsentantskabsmøder i Ø-sammenslutningen
- › Avernakø Nyt
- › Forsamlingshuse
- › Drit alle foreninger badminton
- › Sportsplads
- › Smedje
- › Kulturspining
- › Kirkekoncert
- › Gymnastik
- › Ø-udvalg
- › Jagtforening
- › Brombærjagt
- › Jagt
- › 'Ø-løge'
- › Kajak

ØLIV

VINTER

- › Lokalhistorisk forening
- › Strikkeklub
- › Generalforsamlinger
- › Vinterbadning
- › Bankospil
- › Ø-musikanter
- › Beboerforening
- › Kajak
- › Badminton
- › Kunstforening
- › Multibane
- › Fællesspining
- › Forsamlingshuse
- › Kulturspining
- › Avernakø Nyt
- › Smedie
- › Butiks/brugsforening
- › Akutgruppe
- › Gymnastik
- › Banko og andespil AIF

Juletræs fest Julemarked Julefrokost

FORÅR

- › Generalforsamling(er)
- › Generalforsamling i Ø-sammenslutningen
- › Fællesarbejdsdag havn, forsamlingshuse m.m.
- › Fritidsudlejning
- › Kirkekoncerter
- › Gymnastik
- › Smedie
- › Kajak
- › Jagt
- › Jagtforening
- › Idrætsforening
- › Kulturspining
- › Ø-udvalg
- › 2 Forsamlingshuse
- › Sportsplads
- › Multibane
- › Avernakø – Nyt

Strandrensning 1. maj optø 1. maj møde Pinseløse majstangen pinseledag

SOMMER

- › Kvæglau
- › Bud + post
- › Munkegården
- › Sommerhus-udlejning
- › Åben Ø-dag
- › Naturcamping
- › Ø-lejr
- › Teltferie
- › Færgefangere ændres
- › Korshavn bro
- › Haveservice
- › Landhotel
- › Kys frien
- › Lystfiskeri
- › Landskabsarkitekt
- › Cykelturisme
- › Lystfiskeri
- › Ø-bo udlejning
- › Gårdbutik
- › Produktion til gårdbutik
- › 2 havne
- › Made by Farmor (butik)
- › Havnecafé
- › Vandreturisme
- › Havn+café
- › Minigolf
- › Købmand
- › Landbrug
- › Ferielejligheder
- › Sommerhuse
- › Dagsturister
- › Marinaer
- › Shelters (Naturturisme)
- › Busgrupper
- › Bidronninger

AVERNAX

EFTERÅR

- › Munkegården
- › Produktion til butik
- › Vandreturisme/grupper
- › Naturcamping
- › Landhotel
- › Cykelturisme
- › Busgrupper
- › Landbrug
- › Haveservice
- › Bud + post
- › Lystfiskeri
- › Ferielejligheder
- › Forsamlingshuse
- › Kulturspining
- › Korshavn Bro
- › 2 havne
- › Kvæglau
- › Købmand
- › Landskabsarkitekt
- › Made by Farmor (butik)
- › Sommerhuse
- › Ø-bo udlejning
- › Fødevarerproduktion
- › Shelters (Naturturisme)

Most-presning

VINTER

- › Munkegården
- › Købmand
- › Markedsføring via messer udenfor
- › Ferielejligheder
- › Fødevarerproduktion
- › Sommerhuse
- › 2 havne
- › Landhotel
- › Post+bud
- › Landskabsarkitekt
- › Landbrug
- › Seminarer/kurser
- › Festarrangementer
- › Vandregrupper
- › Fitness/Multibane
- › Ø-bo udlejning
- › Produktion til butik
- › Konsulenttriksomhed
- › Shelters (Naturturisme)
- › Gårdbutik
- › Fyrpasser
- › Færgedrift
- › Politiansvarlig

Julemarked

FORÅR

- › Sommerhuse
- › Klokkefæjer
- › Munkegården
- › Landskabsarkitekt
- › Korshavn Bro
- › Fælles arbejdsdag
- › Havn+café
- › Fritidsmed
- › Gårdbutik
- › Landhotel
- › Made by Farmor
- › Gårdbutikker
- › Produktion til butik
- › Ferielejligheder
- › Post+ bud
- › Lystfiskeri
- › Haveservice
- › Cykelturisme
- › Landhotel
- › Kys Frien
- › Naturcamping
- › Havn+café
- › Købmand
- › 2 havne
- › Ø-bo udlejning
- › Busgrupper
- › Marinaer
- › Vandreturisme
- › Shelters (Naturturisme)
- › Landbrug
- › Kvæglau
- › Landbrug
- › Bidronninger
- › Politiansvarlig
- › Salg af kuer
- › Skraldemand
- › Vingård
- › Pasning af grusveje

Åbning af kiosk

Beboerne på Bjørnø, Lyø og Avernakø er i gang med at udarbejde en fælles udviklingsplan. I den forbindelse har de kortlagt, hvad der foregår på de tre øer i løbet af året. Det har vist sig, at det summer af aktiviteter på øerne.

På Avernakø er der f.eks. og Avernax musikfestival og en årlig rævejagt. Og på Bjørnø er der f.eks. Dyk ned i plakaten for at se, hvad der foregår på øerne.

Årets gang

- › Brandvæsen/beredskab
- › Mølekaffe
- › Strandrensning
- › Vedligehold af offentlige faciliteter
- › Brandøvelse
- › Fællesspisning hver (anden) onsdag

- › Beboerforeningen generalforsamling
- › Beboerhuset arbejdsweekend
- › Brandvæsen hver onsdag
- › Akutberedskab
- › Strandrensning
- › Fællesspisning hver onsdag
- › Vedligehold beboerhus

Høstfest
Mortensaften

- › Pasning af beboerhus og udlejning
- › Akuthjælper uddannelse
- › Brandvæsen
- › Fællesspisning hver onsdag
- › Torskspisning

Julebal beboerhusets venner
Juletræ beboerforeningen
"Rævejagt"

- › Brandvæsen
- › Pasning af beboerhus
- › Bjørnø motionscenter
- › Montering bådebro
- › Fællesspisning hver onsdag
- › Fælles Ø-arbejdsdag

slutning

- › Kiosk
- › Galleri Ena
- › SMS audit
- › SF-forsættelse
- › Fyrpasser
- › Beboerhus udlejning
- › Beboerhus udlejning
- › Staldørsalg kartofler, jordbær, æg, pileflet, kød.
- › Kims kød til Brugsen
- › Færgedriften
- › Skippermøde
- › Trætopphytten kan ses og besøges
- › Teltplads
- › Hytteudlejning
- › Teltplads
- › Beboerhus bestyrelsesmøder
- › Café pileflet og besages
- › Arbejde i vinmarken
- › Vingård

- › Færgedrift
- › Kurser
- › Korn
- › Beboerhus udlejning
- › Fyrpasser
- › Vingård
- › Pasning af grusveje
- › Trætopphytten kan ses og besøges
- › Kims kød til Brugsen
- › Politiansvarlig
- › Skraldemand
- › Generalforsamling i Beboerhusets venner
- › Beboerhus bestyrelsesmøder

- › Vingård
- › Værft og hold – syn søfart
- › Beboerhus udlejning
- › Trætopphytten kan ses og besøges
- › Personalejule-generalforsamling
- › Færgedrift
- › Trætopphytten kan ses og besøges
- › Skraldemand
- › Galleri Ena
- › Bålhus udlejes
- › Trætopphytten kan ses og besøges
- › Beboerhus bestyrelsesmøder
- › Beboerhus bestyrelsesmøder

- › Færgedrift
- › Værft og hold – syn søfart
- › Beboerhus udlejning
- › Trætopphytten kan ses og besøges
- › Vandværk
- › generalforsamling
- › Færgedrift
- › Beboerhus bestyrelsesmøder
- › Beboerhus bestyrelsesmøder
- › Fyrpasser
- › Galleri Ena
- › Bålhus udlejes
- › Beboerhus bestyrelsesmøder
- › Beboerhus bestyrelsesmøder

LYØ Årets gang

SOMMER

- › Lyttskeri
- › Arbejdsdag
- › Kulturbesøgshavn
- › Sommerfest
- › Søjlerfest
- › Akuthjælpergruppe
- › Petanque
- › Brand
- › Udlejning telte
- › Formøde Ø-udvalg
- › Foreningstiv
- › Ældrejser
- › Legehuset
- › Gadekar
- › Kirkegang
- › Wind-telephone
- › Kl. 17 møde
- › Arbejdsdag købmandsforening
- › Lokalhistorisk forening + generalforsamling
- › Menighedsråd

Ø-olympiade Sct. Hans bål Grudlovsdag

EFTERÅR

- › Jagt
- › Legehus
- › Høstfest
- › Akuthjælpergruppe
- › 17-møde
- › Lokalhistorisk forening
- › Kirkegang
- › Petanque
- › Havnearbejdsdag
- › Brand
- › Ældrejser

Syng sammen
Syng sammen
Syng sammen
Fællesspisning
Fællesspisning
Fællesspisning
Ældreklub
Ældreklub
Ældreklub
Billardaften
Billardaften
Billardaften

VINTER

- › Billard
- › Vedligehold mindesten
- › Formøde Ø-udvalg
- › Lokalhistorisk forening
- › Legehus
- › Gadekar
- › Akuthjælpergruppe
- › Købmandsforening
- › Brand
- › Menighedsråd
- › Jagt
- › Kirkegang
- › 17 møde
- › Banko

Ældreklub
Billardaften
Julefrokost havn
Fællesspisning
Fællesspisning
Fællesspisning
Syng sammen
Syng sammen
Syng sammen
Nyårsfest
Æbleskiver
Billardaften
Billardaften
Julefrokost Ældreklub

FORÅR

- › Legehus
- › ST-bål
- › Lokalhist. forening
- › Formøde Ø-udvalg
- › Loppemarked
- › Akuthjælpergruppe
- › Petanque
- › Rengøring gadekar
- › Brand
- › Havnearbejdsdag
- › Legestue
- › Generalforsamling kulturcenter
- › Generalforsamling købmandsforening
- › Generalforsamling havn
- › Generalforsamling ældreklub
- › Damaarden selvejende inst. årligt møde
- › Jagt
- › Kirkegang
- › Fællessang
- › Ældreklub udflugt maj/juni
- › Generalforsamling beboerforening

Strandrensning
Fællesspisning
Fællesspisning
Fællesspisning
Ældreklub
Færøernes slutning
Billardaften
Billardaften

SOMMER

- › Vejboer
- › Bådbygger
- › Smed
- › Bistader
- › Havnefoged
- › Campingplads
- › Tømmer
- › Loppemarked
- › Landbrug
- › Ø-guiden
- › (Dame)Frøiser
- › Turistguiden
- › Købmand
- › Ferielighed(er)
- › Hjemmeplejen
- › Vedligehold ved mindesten
- › Ø-sygplejerske
- › Haletudser
- › Shelter
- › Havn
- › Snecker
- › Ølejr
- › Brandtelefon
- › SC-tag /tagdaekker
- › Ø-ræs/Gras
- › Sognefoged
- › Café
- › Hestevoan
- › Bed & breakfast
- › Galleri
- › Pølsevogn/grill
- › Lystfiskere
- › Vejboder
- › Skraldemand/vejmand
- › Handbyg
- › Rengøring af off. toiletter
- › Kanoudlejning
- › Skrånemuseet
- › Massage
- › Traktor-laug
- › Haletudser
- › Sejlere

Kulturcenter Cafe Lyø åbner Hestevoankørsel Hestevoankørsel Hestevoankørsel

EFTERÅR

- › Smed
- › Ferielighed
- › Skraldemand/Vejmand
- › Campingplads
- › Havnefoged
- › Hjemmeplejen
- › Shelter
- › Massage
- › (dame)Frøiser
- › Bistad
- › Rengøring off. toilet
- › Ø-sygplejerske
- › Lystfiskeri
- › haletudser
- › Sneckeri
- › Jagt
- › SC-tag
- › Brandtelefon
- › Vedligehold mindesten
- › Sejlere
- › Loppemarked
- › Vindtelefon
- › Havn
- › Købmand
- › Tømmer
- › Gras
- › Bådbygger
- › Sognefoged
- › Landbrug
- › Skrånemuseet
- › Tagdaekker

Hestevoankørsel Hestevoankørsel B & B B & B

VINTER

- › Bådbygger
- › Damaarden-forening
- › Shelter
- › Skrånemuseet
- › Vandrelaug – udefra
- › Snecker
- › Massage
- › Købmand
- › Lystfiskeri
- › Ferielighed(er)
- › Campingplads
- › Landbrug
- › Hjemmepleje
- › Vandværk
- › (dame)Frøiser
- › Brandtelefon
- › Loppemarked
- › Skralde/Vejmand
- › Reng. off. toiletter
- › Havn
- › Ø-sygplejerske
- › Sognefoged
- › SC-tag
- › Smed
- › Vindtelefon
- › Ø-sygplejerske
- › Sognefoged

Turistguiden åbner Havnene åbner B & B B & B

FORÅR

- › (Dame) Frøiser
- › Bådbygger
- › Vejboer
- › Tømmer
- › Campingplads
- › Hjemmeplejen
- › Shelter
- › Vindtelefon
- › Vandværk
- › Smed
- › Ferielighed(er)
- › Rengøring off. toiletter
- › Landbrug
- › Bistader
- › Havnefoged
- › Haletudser
- › Arbejdsdag havn – købmand – café
- › Købmand
- › Lystfiskere
- › Brandtelefon
- › Vedligehold mindesten
- › Blomstermanden
- › Loppemarked
- › Skrånemuseet
- › Strandrensning
- › Landbrug
- › Sejlsdag/sejlere
- › SC-Tag
- › Ø-sygplejerske
- › Sognefoged
- › Gras
- › Skraldemand/Vejmand
- › Havn
- › Massage

ØLIV

ERHVERV

21 foreninger, der bl.a. tæller jagtforening
al. Bjørnø har fællesspisning hele året og
Lyø er der et væld af sociale aktiviteter.
et indblik i Ø-livet!

Drømmepostkort

For at danne et billede af øboernes fremtidsdrømme blev øboerne, efter årshjulene blev udfyldt, bedt om at udfylde drømmepostkort. Øboerne blev bedt om at fortælle om deres drømme for deres ø og for ø-fællesskabet. I forhold til at svare på drømme for ø-fællesskabet, stod det uklart om det var alle tre øer eller fællesskabet på den enkelte ø. Derfor kom der en del nuancer i besvarelserne. Der er beskrevet 352 drømme fordelt på i alt 89 flaskepostkort. Fra Avernakø var der 132 drømme, Bjørnø 54 drømme og Lyø 166 drømme.

FÆLLESTRÆK FRA DRØMMEPOSTKORTENE

Fælles for alle besvarelserne er, at drømmene både sigter på helt nationalt politisk niveau samt nogle meget personlige betragtninger om fremtiden.

Et fællestræk er, at mange af drømmene handler om helårsbeboelse og rammevilkår som forbedret transport, offentlig service og hverdagen.

Et andet fællestræk er, at flere søger byggegrunde og alsidige boligformer sammen med tilflytning af børnefamilier og ældre.

Et tredje fællestræk er at der drømmes om økonomiske fordele/gulerødder ved at drive erhverv på øerne og bedre finansieringsmuligheder til nybyggeri og renovering.

I forhold til turisme og erhverv er drømmene meget forskelligartede, fra konkrete projekter til markedsføring.

DRØMMEPOSTKORT I DET VIDERE ARBEJDE

Drømmene kan holdes op mod årshjulene samt de forslag, der fremkom ved temalørdag 27. oktober 2018. En væsentlig betragtning kan være om årets gang på øerne er foreneligt med de drømme, der hersker. En anden betragtning kan være, om der er noget i årets gang, der skal justeres, så drømmene kan leves fuldt ud, eller en særlig handling der kan gennemføres, så flere drømme får mulighed for at blive gennemført.

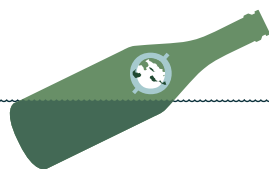
FLASKEPOST TIL FREMTIDEN
Hvad drømmer du om, når du forestiller dig din ø og ø-fællesskabet om 10 år?
Er øerne udråbt til bedste sejerdestination i Skandinavien?
Er børnefamilierne strømmet til øerne?
Er du og din nabo sprunget ud som iværksættere?

Fortæl os...

...hvad drømmer du om for din ø?

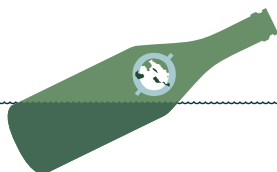
...og for ø-fællesskabet?

BRUTTOLISTE FLASKEPOSTKORT FRA AVERNAKØ

Avernakø			
Øliv			
Faciliteter og forhold på øen, stedbundne kvaliteter			28
Økologisk ø	4		
Fibernet på øen (hurtig/stabil netforbindelse)	4		
Velfungerende hjemmepleje/døgnpleje	4		
Trampestier (vandrestier langs kysten, rundt om øen, særligt sydkysten)	3		
Tilstrækkelig mobildækning over hele øen	2		
Snogefri ø	1		
Bedre muligheder for børnefamilier	1		
Naturpleje	1		
Frasælg jorde og brug provenu til etablering af beboerhus (evt. det gl. mejeri) der f.eks. kan rumme en sundhedsklinik, prøvebolig, menighedslokaler, udvidelse af forsamlingshuset.	1		
Ø-pedel (vedligehold af veje, stier, off. steder mv + evt. hyres privat til hvearbejde)	1		
Hjemmeside (mere dynamisk) som supplement / afløser for opslagstavler	1		
Flere kulturelle arrangementer (teater, musik, foredrag)	1		
At der var en svømmehal m. rutsjebane	1		
Stor og spændende legeplads	1		
Madordning	1		
- mere natur	1		
Adfærd			6
Mere samarbejde og deleøkonomi	1		
Flere der deltager aktivt i foreningslivet/bestyrelser	1		
Positiv indstilling til nye initiativer	1		
Bedre samarbejde mellem fastboende og sommerhusgæster	1		
At alle bidrager - efter bedste evne	1		
Mere foreningsaktivitet i vinterhalvåret (pga. flere fastboende)	1		
Bosætning			33
Flere børnefamilier	7		
Nye udstykninger til nybyggeri (bedre muligheder for at udstykke)	7		
Flere tilflyttere/fastboende	4		
Prøvelejligheder/prøvebolig/bosætningshus	4		
Ældreboliger, seniorvenlige boliger (evt. bofællesskab)	3		
Ø-livet er ideelt for unge pensionister	2		
Voksende befolkning	2		
Paradis for børnefamilier (brandingstrategi)	1		
Begrænse antallet af sommerhuse (dog bedre end forladte huse) - flere boliger med helårsbeboere	1		
Større aldersmæssig mangfoldighed	1		
Nye lejeboliger	1		
Erhverv			
Erhverv generelt			14
Bedre lånetilbud	2		
Flere iværksættere (kunsthåndværk, fødevarerproducenter, seriøse spisesteder)	2		
Flere små/nye erhvervsdrivende (ikke kun turistindustri)	2		
Nicheproduktion af fødevarer	1		
Samarbejde blandt handlende på øen om markedsføring mv.	1		
Fokus på at tilgodese det erhvervsliv der allerede er på Avernakø (fastholde og udvikle arbejdspladser)			1
Effektiv (pakke-)post			1
Bedre erhvervsvilkår: fragt, transport, net			1
Bedre lånemuligheder for iværksættere			1
Fuldtdidsbeskæftigelse på øen			1
Kornafleveringsmulighed på havnen i Faaborg			1
Færge/infrastruktur			29
Flere færgeafgange (i ydertimer) - Sen aften færge (møder, kurser, biograf, venner) + tidlig morgenfærge (brug evt. ø-hop færgerne om morgenen), 18-færge hele året			14
Minifærge kun til personer og cykler med flere afgange som supplement til den alm. færge			3
Bedre pendlermuligheder (også for børnefamilier)			2
Lørdagsfærge			2
Teletaxabåd (til bestilling > mulighed for at komme hjem fra Faaborg senere end kl. 18)			1
Aftenfærge (personer)			1
Større færgeskapacitet (overbookes)			1
Lave færgetakster			1
Glascykeltunnel på bunden af havet fra Faaborg til Avernakø via Bjørnø			1
Gratis færge til gæster			1
Legeplads m. swimmingpool på færgen			1
En færge til hver ø (to mindre) med flere afgange.			1
Turisme			14
Branding af det sydfynske øhav som Nordens Perle			1
Friluftsliv			1
Glade turister			1
Velkomstcenter med info om øens historie, geoforhold, fauna m.m.			1
Alle produkter fra øerne sælges under samme brand (fælles ø-mærke)			1
UNESCO geopark så øen kan få egen naturvejleder/naturskole/lejrskole			1
Naturvejleder ansat af FMK			1
Øhavstien kommer til Avernakø			1
Kajakcenter / outdoor (kajak, robåde, sauna, shelter, bålhus, vildmarksbade)			1
Mere markedsføring af ø-hop ordningen.			1
Bedre info visuelt og digitalt (turisme)			1
Shelterplads/friluftsområde ved Skallevejen (shelters, bålpladser, toilet og madpakkehus)			1
Harmonisere turisme tilgangen med flere afgange.			1
Campingplads (m. købmand som nu)			1
Det større ø-fællesskab / strukturelle forhold / kommunal service			8
Bedre samarbejde med FMK og mere lydhørhed fra FMKs side (ikke bare fin rapport)			2
Politisk opbakning til øerne med samme velfærdsydelser / regler som resten af DK			2
Døgnpleje på øen			1
Sikkerhed ift. færgedrift/-afgange ville muliggøre et fokuskifte til udvikling sammen med Lyø			1
FMK støtter forsamlingshuset og bruger det selv (inst, skoler mv)			1
Overnatningsmuligheder i Faaborg			1

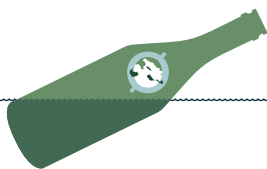

BRUTTOLISTE FLASKEPOSTKORT FRA BJØRNØ

BJØRNØ		
Øliv		
Faciliteter og forhold på øen		17
Bedre internet	2	
Ingen skurvogne på øen	1	
Styr på skurvogne med ordnede forhold og tilslutning (en slags kolonihave)	3	
Udvikling af stisystem på øen	1	
Fælles græsningslaug i mosen	1	
Flere (hus)dyr på markerne	1	
Opbakning til aktivt foreningsliv (holde liv i traditioner og give nye udfordringer som f.eks. Delemaskinpark, græsningslaug, fælles nyttehaver, Lægeurtehøve, Motionsklub.	1	
Bedre bådfaciliteter for både øboere og turister	2	
Læmole (mod vest)	5	
Adfærd		6
Godt naboskab med hensynsfuld adfærd	2	
Mindre frygt for nye ting	1	
Skabe og bibeholde fællesskab	1	
Ingen fraktioner	1	
Alle erhverv anses for ligeværdige og legitime	1	
Natur		4
Andelsejerskab, hvor beboere går sammen om at dyrke / pleje jorden/naturen	1	
Naturbeskyttelse og -pleje	1	
Økologisk og bæredygtig ø	2	
Flere fastboende/Bosætning		17
Flere tilflyttere (fastboende)	1	
Flere børnefamilier bosætter sig på øen	4	
Indslusningsboliger	2	
Flere boliger bruges som helårsboliger (sælges ikke som sommerhuse)	3	
Færre sommerhusferiegæster > flere fastboende	1	
Ældreboliger	1	
Udstykning af nye grunde til helårsbolig	2	
Ny udstykning med 10 byggegrunde til fastboende i yderkanten af Bjørnøby med vej lige vest for genbrugspladsen til at kompensere for spild af huse, som er optaget af sommerhusejere	1	
At øen altid er beboet året rundt	1	
Ingen flexbolig	1	

Erhverv		3
Erhverv generelt		1
-Mere erhverv til øen	1	
Gratis (billigere) fragt til gavn for øens erhvervsliv	1	
Færge/infrastruktur		3
Bibeholde færgeforbindelse	1	
Aftenafgange med Bjørnøfærgen	1	
Turisme		1
Styring af turisme - Bjørnø skal ikke være turistklondyke	1	

Det større ø-fællesskab / strukturelle forhold / kommunal service		3
Koordineret færgeplan med Lyø/Avernakø færgen	1	
Styrket samarbejde med Lyø og Avernakø	1	
En lokalplan	1	

BRUTTOLISTE FLASKEPOSTKORT FRA LYØ

Lyø		
Øliv		
Faciliteter og forhold på øen, stedbundne kvaliteter		62
Bedre vedligehold af veje, træer i rabatter, diger, dysser o.l. (evt. hegnsmand)	5	
Naturpleje (bevare, genoprette natur- og dyreliv)	5	
Bedre faciliteter + vedligehold heraf (Adgangsstier, stisystem, infoallé og gadekær gøres levende,)	5	
Motions- og gymnastik sal (på Damgården)	3	
Multibane	3	
Fleere / bedre cykelstier (f.eks. langs ny land fra kiosk til Østensvej)	2	
Taxa el. minibus til ældre / gangbesværede (fra havn til by)	2	
Strandbeskyttelseslinien nedsættes så man kan plante løvskov, læbælter, oprense mosen	2	
Forsamlingshus (125-150 personer) m. scene og plads til klubaktiviteter og træning	2	
Større biodiversitet og vild natur + bibestand (evt. give nogle landbrugsarealer tilbage)	2	
Støtte til bevaring af gamle huse	2	
Kun campingvogne på campingplads	2	
Renovering og vedligehold af de få seværdigheder, der er på øen (mindsten/klokkesten/kirke/gadekær/levende hegn)	2	
Generel oprydning (inkl. rottebekæmpelse)	2	
Branddam udvides (større kapacitet)	1	
Plantning af mere skov	1	
Mere jord dyrkes	1	
Dyrevelfærd	1	
Fælles skole (tiltrække børne- og erhvervsaktive familier)	1	
Bedre vedligehold af huse	1	
Fælles loppemarkeder	1	
Fællesspisning (til flere)	1	
Havnen bevares som lille bådslaugs eget ø-havn.	1	
Bevare Lyøskulturarv (diger, stendysser, bygninger)	1	
Kystsikring af mole ift. øget vandstand	1	
Tennisbane	1	
Lyø som ornitologisk udlugssted m. fugletårn (bevares) + fuglefaciliteter	1	
Registrering af øens flora og fauna.	1	
Filmaftener og teater	1	
Fleere musikarrangementer	1	
Ingen vandscootere langs kysten	1	
Rent vand i hanerne	1	
Lønnet medarbejder til vedligehold af vandværk	1	
Ø-pedel (ansat FMK): vedligeholdelse af stendiger, hegn, arealer, stendysser, sportsplads, renovation vandværk, renseanlæg, rengøring off. toilet, klippe trampestl, bænke, gadekær)	1	
Fleere dyr der græsser	1	
Færdiggørelse af kloaknet på hele øen, samt en ledning til Fyn til transport af spildevand	1	
Bedre gadebelysning (fleere gadelygter er forsvundet ifm. gravearbejde.)	1	
Adfærd		12
Mere handel hos den lokale købmand	2	
Alle overholder lovgivning (dræn, veje, kysten)	2	
Tæt og godt samarbejde m/m Lyø og FMK (hjælp til ansøgninger, omsætte ideer osv)	2	
Passe på naturen (ikke smide brokker i havet ud for kysterne)	1	
Åbenhed overfor nye ideer og mod til omstilling	1	
Lokale øboer tager initiativer til hvad der fremover skal præge øsamfundet	1	
Bedre inddragelse/info til fritidshusejere i fælles arrangementer	1	
Gi' plads til nye ideer/tilflyttere (uden brok fra 'de gamle'). Samarbejde og inklusion.	1	
Plads til alle	1	

Bosætning		31
Fleere unge/børnefamilier tilflyttere øen	11	
Bedre mulighed for at købe/leje bolig/lejlighed (fleere boliger/byggegrunde(udstyknings)	6	
Bedre lånemuligheder for folk der vil bosættes på øerne (kreditforeningslån)	4	
Ældreboliger	3	
Almene boliger (både til enlige og familier)	1	
Intet sommerhusområde (sommerboliger er bygget som helårshuse og over halvdelen af husene er beboede i vinterhalvåret)	1	
Udstyknings langs Vestensvej (alle både nye og gl. huse får udsigt)	1	
Handicapvenlige lejeboliger og aflastningsboliger	1	
Mulighed for at søge støtte til stråtage.	1	
Lokalplan der muliggør solceller til privat brug også i byzone.	1	
Bofællesskaber som rummer tilflyttere (gerne børnefamilier) + ældre fra øen som ønsker generationsskifte	1	
Erhverv		28
Erhverv generelt		28
Helårs spisested	8	
Økologisk bæredygtighed for landbrugsdrift på øen (hele øen!)	6	
Slagteri m. kølerum + tilhørende butik ejet af laug hvor alle ø-producenter kan slagte (kun slagtede dyr med færgen).	3	
Nye iværksættere med små nicheproduktioner	2	
Gårdbutik m. økologisk, lokalopdrættet og -slagtet kød fra egen avl (svin og ox) + andre ø-produkter (marmelade, postkort, souvenirs) + lille café.	1	
Kunstnermiljø	1	
Økonomisk og praktisk støtte til startups	1	
Frugt af gods til erhverv er gratis	1	
Ø-havs kvæg (gamle husdyrracer)	1	
Konkret ide til spisested: Hønehuset (nord for Sønderhuus) på vej ned mod ølejren. Vil kræve kommunal tilladelse til at indlægge vand, el og toilet	1	
Salg af Lyøskologiske saft	1	
Arbejdspladser	1	
Mere erhverv (arbejdspladser) på øen	1	
Færge/infrastruktur		16
Fleere og kortere færgetider (inkl. sen afgang)	8	
En lille hurtigt sejlede båd, kun til passagere (pendlerfærge) (bedre mulighed for bosætning og arbejde/skole på Fyn)	4	
Telefærge (ingen aftensejltider)	3	
1 færge pr. ø	1	
Turisme		13
Café/spisested (særligt i turistsæson til betjening af turister, evt. ved havnen)	5	
Fleere shelters (shelterplads i skoven, på syd- og nordkyst) m. faciliteter	3	
Bedre faciliteter for turister (udlejning af trækvogne, legeplads til børn, pensionat, B&B)	1	
Bedre faciliteter for surfere	1	
Borde/bænke og affaldsspande på de udkigsteder	1	
Campingplads bevares	1	
Cykeludlejning	1	
Det større ø-fællesskab / strukturelle forhold / kommunal service		4
Fleksibilitet ift. undervisningsmuligheder for børn.	1	
Slippe for kommunal omklamring	1	
Bedre muligheder for at låne penge til at investere på øerne	1	
Basale, stabile (ikke på kommunens spareliste hvert år) velfærdstjenester (indsikling, ældrepleje osv) så alle kan opretholde et hverdagsliv på øerne, er altafgørende for bosætning og udvikling på øerne.	1	

Spørgeskemaundersøgelsen

Der er gennemført en spørgeskemaundersøgelse primært for at lave en 0-punktsmåling, sekundært med henblik på beboerkortlægning. Alle husstande har modtaget et spørgeskema enten via mail eller via omdelt papirudgave. Sidstnævnte for at sikre en bred repræsentativitet i besvarelsene. Alle udfyldte papirudgaver er efterfølgende indtastet elektronisk. Alle fritidshusejere har fået tilsendt link til spørgeskemaet via E-boks. Deltagelsen har været høj, med 167 gennemførte besvarelser svarende til en svarprocent på 72%.

Beboerkortlægning

I forbindelse med udarbejdelsen af en fælles udviklingsplan for Avernakø, Bjørnø og Lyø, vil projektholdet omkring opgaven gerne have et indledende kendskab til jer beboere. Formålet med udviklingsplanen er at styrke samarbejdet og fællesskabet mellem øboerne med fokus på bosætnings- og erhvervs muligheder. I spørgeskemaet bliver der bl.a. spurgt ind til dine relationer til de andre øboere, dit forhold til øerne og din holdning til samarbejdet om udviklingsplanen. Svarene skal bruges til give projektholdet bedst mulig udgangspunkt for det kommende arbejde samt danne baggrund for den efterfølgende evaluering af processen.

På forhånd mange tak for din hjælp

1. Hvilken ø bor du på/har du hus på?
Sæt kryds
 Bjørnø Lyø Avernakø

2. Hvor mange år har du sammenlagt boet/kommet på øen?
Sæt kryds
 0-2 år 3-5 år 6-10 år 11-30 år 31-60 år 61+ år

3. Hvad er din tilknytning til øen?
Sæt gerne flere krydser
 Fastboende
 Sommerhusejer
 Flexboligejer
 Lejer
 Er flyttet til øen med min familie
 Er flyttet til øen med mine forældre
 Min familie har boet på øen i flere generationer
 Arbejder på øen og bor her i perioder
 Andet skriv hvad _____

4. Hvor gammel er du?
Sæt kryds
 18-24 år 25-29 år 30-44 år 45-64 år 65-75 år 76+ år

Side 1 i spørgeskemaet som papir-udgave

BEBOERKORTLÆGNING

I spørgeskemaet er både fastboende og fritidshusejere på de tre øer blevet spurgt om deres tilknytning til øen, alder, husstand, beskæftigelse, fritidsinteresser, deltagelse i foreningsliv (fællesskab) med henblik på kortlægning. Hovedresultaterne af beboerkortlægningen opsummeres i dette afsnit. For de enkelte øer, er der under ø-status (afsnit 3, 4 og 5) henvisninger til bl.a. spørgeskemaundersøgelsen.

Der tegner sig et billede af en samlet beboersammensætning (inkl. fritidshusejere), hvor størstedelen af beboerne er over 45 år, i arbejde eller pensionister, der er kommet/har boet på øen gennem mange år. Over halvdelen af husstandene består af par uden hjemmeboende børn. Det er derfor generelt en ressourcerig gruppe, der bor eller har tilknytning til øerne.

Spørgeskemaundersøgelsen bekræfter derfor den øvrige kortlægning og kendskabet til øboerne (særligt de fastboende), men fortæller samtidigt noget om fritidshusejerne, der også er en ressource for øerne

FARVER I DIAGRAMMERNE

I diagrammer og grafer er der anvendt forskellige farver. Hvor der er data, som forholder sig til de enkelte øer, er en gennemgående farve for hver enkelt ø, for at øge læsbarhed og genkendelighed:

Rosa for Avernakø

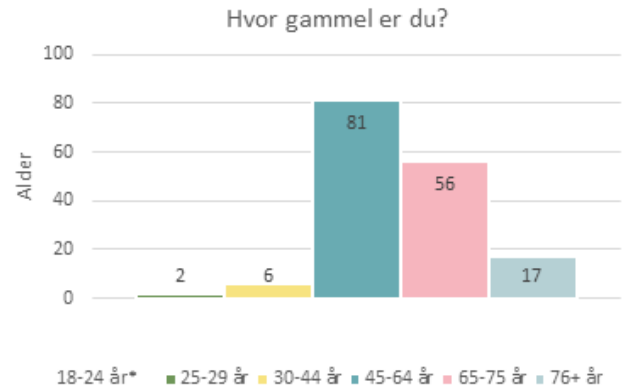
Gul for Bjørnø

Blå for Lyø

Rosa, gul og blå farver er også anvendt ved grafer med mere generelle information uden dog at henvise til de enkelte øer.

ALDERS SEGMENTER

95% af respondenterne er 45+ år og ingen af respondenterne tilhører aldersgruppen 18-24 år. Alderssegmentet 45-64 år er langt størst. Der er derfor en stor andel erhvervsaktive beboere.

Ø-TILKNYTNING

På alle tre øer er der både et helårssamfund med fastboende beboere samt fritidshusbeboere. Blandt respondenterne er en høj andel fritidshusejere og hovedparten af respondenterne har haft en lang tilknytningsperiode (11+ år).

Ø-tilknytning fordelt på ø viser en bemærkelsesværdig forskel. Grafen nederst til højre kan enten sig noget om:

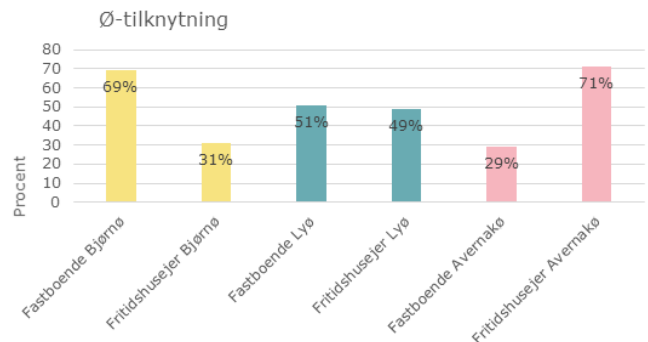
- Engagement på øen, fordelingen/andelen af fastboende og fritidshusejere på den enkelte ø
- Hvordan distribueringen af spørgeskemaer er sket på den enkelte ø

Derfor skal grafen læses med forbehold.

Langt de fleste øboere har boet eller er kommet på øen gennem mange år.

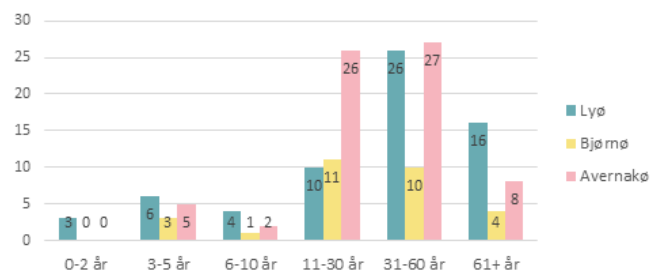
Hvad er din tilknytning til øen?

■ Fastboende ■ Fritidshus

Skemaet viser hvorvidt respondenterne er helårsbeboere eller har fritidshus på øerne.

Hvor mange år har du sammenlagt boet/kommet på øen?

Ø-tilknytning fordelt på ø

HUSSTANDSFORDELING

Over halvdelen af husstandene på øerne består af par uden hjemmeboende børn (inkl. fritidshusstande).

BESKÆFTIGELSE

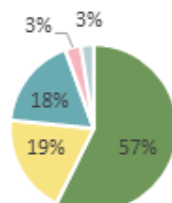
44% af respondenterne er pensionister. Af de resterende er blot en enkelt procent uden beskæftigelse. Af de 93 personer, der er studerende eller i arbejde, lægger godt en fjerdedel sit arbejde på den ø, personen bor på. En tiendedel arbejder i Faaborg og over halvdelen arbejder andre steder end Faaborg og øerne (Den høje andel der arbejder andetsteds kan henledes til fritidshusejerne). Folks beskæftigelser er meget forskelligartede, fra landmand og fotograf til sælger og undervisere. 44% er pensionister. 13% af respondenterne er selvstændige erhvervsdrivende, hvilket er en relativt høj andel sammenlignet med 7,5% på landsplan. Der er et muligt potentiale ift. erhvervsudvikling i den relativt høje andel personer med tilknytning til øen, der er selvstændige erhvervsdrivende.

Ø-ENGAGEMENT

Spørgeskemaundersøgelsen bekræfter at der er et aktivt foreningsliv på øerne og at det i særlig grad er de fastboende, der driver det lokale foreningsliv. Besvarelserne viser dog også at fritidshusejere deltager i relativt høj grad og bidrager til det lokale fællesskab og foreningsliv.

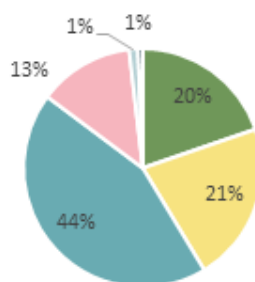
Hvordan ser din husstand ud?

- Par uden hjemmeboende børn
- Single uden hjemmeboende børn
- Par med hjemmeboende børn
- Single med hjemmeboende børn
- Andet

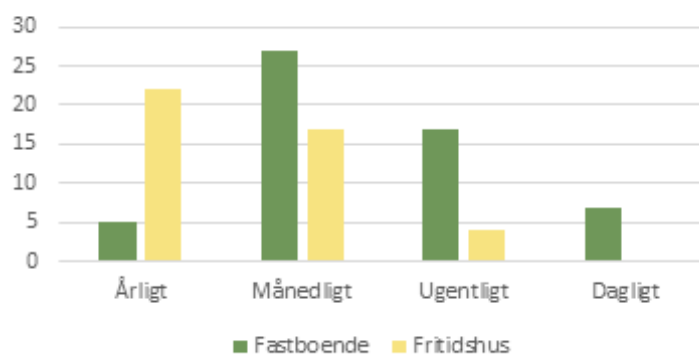

Hvad er din hovedbeskæftigelse?

- Offentlig ansat
- Andet
- Pensionist
- Selvstændig
- Ikke i arbejde
- Studerende

Hvor ofte deltager du i øens foreningsliv?

NULPUNKTS-ANALYSE

Som grundlag for en evaluering af procesforløbet er der spurgt ind til øboernes kendskab til hinanden og samarbejde mellem øerne samt deres fremtidsforventninger ift. erhvervsudvikling og bosætning. Da forløbet er relativt kort, kan der ikke måles på konkrete resultater af initiativer og handlinger, der evt. kun lige er igangsat.

Udgangspunktet for nulpunktsanalysen har på den baggrund en forandringsteoretisk tilgang. Forventningen er, at initiativer og samarbejde gennem processen med helhedsplanen, vil resultere i flere relationer og større kendskab øboere imellem på tværs af øerne. Effekten heraf forventes at føre til mere fællesskab og flere positive forventninger til fremtiden.

SAMARBEJDE

I forhold til samarbejdet mellem øboere på tværs af øerne er der en meget høj andel, der svarer 'Ved ikke' (94 ud af 167 svar). Dette betyder ikke nødvendigvis, at der er et dårligt samarbejde øerne imellem, men kan tolkes enten som manglende deltagelse og viden og/eller manglende kommunikation. Det er bemærkelsesværdigt at andelen af 'ved ikke'-svar er betydeligt højere blandt fritidshusejere end blandt fastboende. Sammenholdt med øvrige data, tyder det dog på, at der er en lav grad af samarbejde mellem øerne.

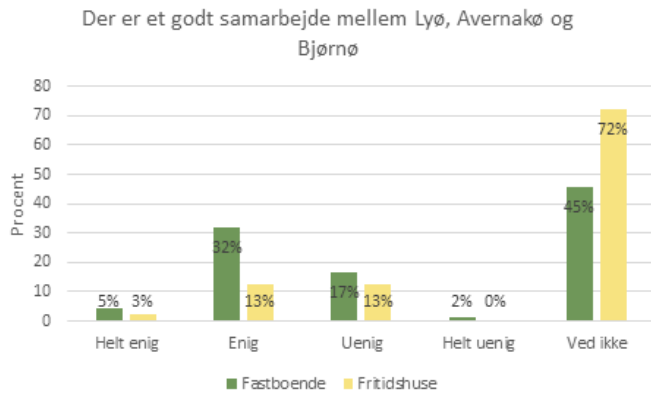
BEFOLKNINGSUDVIKLING

Forventningerne til befolkningsudviklingen er forskellige øerne imellem. Beboerne på Avernakø er de mest positive med 47%, der har svaret at de er helt enig eller enige i at Avernakø vil opleve en befolkningsfremgang. Lyøs beboere er mest skeptiske mens 38% af beboere og fritidshusejere på Bjørnø har svaret ved ikke.

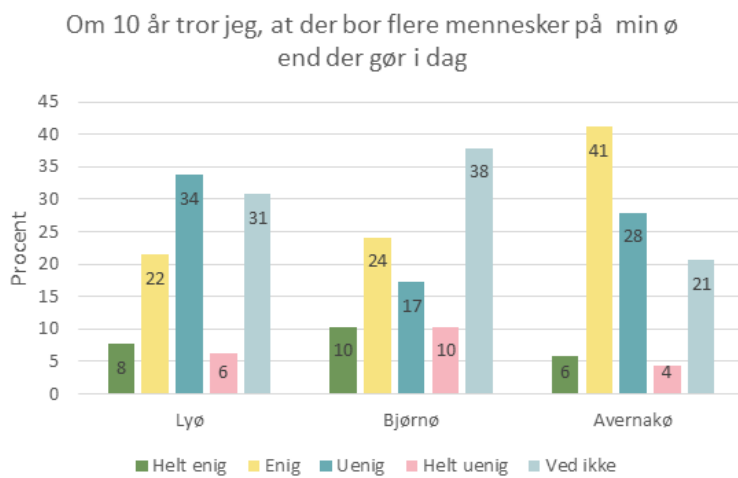
Sorteret på boligtilhørsforhold tror de fastboende i højere grad på en befolkningstilgang på øerne end fritidshusejere.

ERHVERVSUDVIKLING

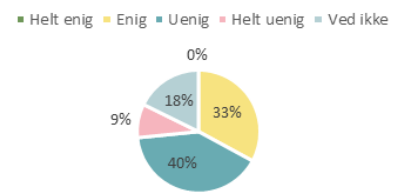
Når det kommer til forventninger til erhvervsudviklingen tegner der sig et lignende billede, hvor Avernakø har de mest positive forventninger med 44%, der har svaret helt enig eller enig. Tilsvarende er det for Lyøs vedkommende 39%, men kun 28% på Bjørnø. På Bjørnø er der også ift. forventninger til erhvervsudviklingen en stor andel, der har svaret 'Ved ikke'.

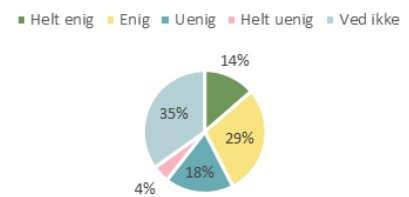
Oplevelse af samarbejde øerne i mellem

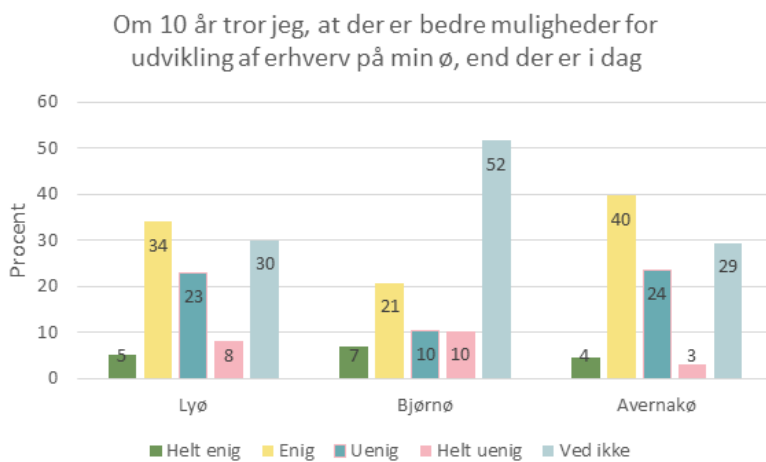
Fritidshus

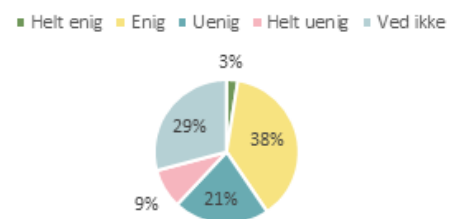
Fastboende

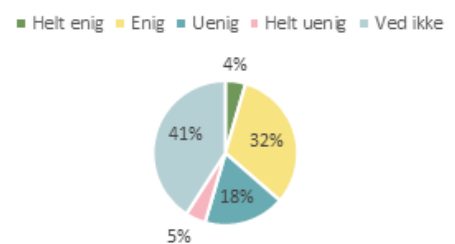
Forventning til befolkningstilvækst

Fritidshus

Fastboende

Forventning til erhvervsudvikling

Interviews

Målet med de gennemførte interviews er at få en kvalitativ fortælling om øerne, der kan understøtte den indhentede kvantitative viden. Interviews og observationer understøtter, nuancerer og kvalificerer de indsamlede data og sætter ord på de strukturer og det liv, der er på øerne som fritidshusejer og fastboende.

RESUMÉ UGE 30

I uge 30, 2018, blev der gennemført en række uformelle snakke med 37 øboere, 9 gæster, 5 fritidshusejere, 9 turister og 12 erhvervsdrivende på øerne

Mini-feltarbejdet på øerne varede i 5 dage og bestod af:

- Uformelle interviews
- Observationer på centrale mødesteder, attraktioner og begivenheder på øerne

Helt overordnet belyser samtalerne at:

- Øernes styrke relaterer sig til naturen og øboernes store initiativlyst
- Husejerne giver udtryk for barrierer i forhold til at sikre finansiering til nye tiltag, etablering af erhverv og køb af ejendomme.
- Der er et fokus på hvordan øerne kan samarbejde med Faaborg-Midtfyn kommune.

Feltbesøget er opsamlet i hovedtemaerne bosætning, erhverv og samarbejde og organisering

HOVEDTEMAER MED OVERORDNEDE INPUT I STIKORDSFORM

BOSÆTNING

- Det emne, der optager øboerne mest og har højest prioritet, er bosætning. Et levende helårssamfund er det vigtigste for øboere og har også høj prioritet for især fritidshusejere, men også gæster og turister.
- Begrænset boligmasse og –tilbud. Mange ejerboliger og få lejeboliger. Efterspørgsel på både lejeboliger og ældreboliger på alle tre øer.
- Frustrationer blandt øboere ift. finansiering ifm. huskøb, da det er meget svært at få lov at låne penge til huskøb på øerne.
- Mangel på ledige (attraktive) byggegrunde på Avernakø og Bjørnø.
- Et stigende antal helårsboliger overgår til fritidshus enten som flexboliger el. i strid med bopælspligten. Tendens på alle tre øer.
- Stort ønske om tilflyttere (gerne børnefamilier el. 50+ segmentet)
- Intet koordineret, strategisk bosætningsarbejde, men flere initiativer, der har betydning ift. at skabe positiv opmærksomhed på øerne og ø-livet f.eks. Avernax, ø-lejr (alle tre øer), fotoudstilling (Avernakø), sociale medier

(hjemmeside, facebook og instagram).

- Ønske fra øboerne om at strukturelle forhold, boligformer, velfærdsydelse og beboersammensætning gerne i højere grad må afspejle resten af DK.
- Øerne er forstad til Faaborg og hænger uløseligt sammen med FMKs bosætningsstrategi og –arbejde. Samarbejder er derfor nødvendigt og øerne skal ikke glemmes. Øerne kan bidrage til at FMK får et mere varieret og større boligtilbud med mulighed for at tiltrække flere forskellige tilflyttere.
- Det er muligt at pendle til og fra øerne (særligt Bjørnø der har kortere overfartstid) og transporttiden beskrives af flere øboere som værende både meningsfuld og giver kvalitet i hverdagen. Det er et pusterum, forlængelse af hjem og et fælles 'rum' som øboerne deler (mere fællesskab og relationer på tværs af øer for Avernakø og Lyø, der deler færge).
- Vigtigt at bevare og værne om den særlige natur, der er på øerne. Det er en stor attraktion på øerne og en del af øernes stedbundne kvaliteter.
- Historier om bosætningsrejser/ tilflytterkarrierer giver viden til brug ifm. det videre bosætningsarbejde

ERHVERV

- Beskedent antal arbejdspladser og erhvervsdrivende på øerne. Fra øboere på alle øer er der frustrationer i forhold til de svære/umulige låne-/finansieringsmuligheder.
- Munkegården er øernes største virksomhed og dermed vigtig at fastholde, da der både skabes arbejdspladser – også for øboere – og mulighed for at tiltrække tilflyttere (medarbejdere).
- Traditionelt landbrug er ikke længere en bæredygtig forretning (ikke som fuldtidsindkomst). Gentænk jordbrug/landbrug - hvordan kan jorden på øerne dyrkes og hvilke afgrøder er bæredygtige? (ift. økonomi, risici, økologi/naturen på øen, logistik). Flere landmænd (alle tre øer) har interesse for omlægning til økologi og har været i gang med at undersøge mulighederne, men er endt med ikke

at gå videre da omkostninger/risici/arbejdsbyrde vurderes at være for stor (for den enkelte).

- Turisterhvervene på øerne har få aktører. Potentiale for udvikling, større professionalisering og samarbejde på øerne, mellem øerne og med eksterne aktører. Vigtigt at få sat en fælles retning, da turismetiltag kan få konsekvenser for alle øboere
- Færgen er livsnerven, hvorfor det er vigtigt med stabile sejlplaner ift. planlægning og rekruttering af medarbejdere. Øboerne efterspørger at FMK sikrer stabil og fair færgedrift, således øerne ikke bliver indbyrdes konkurrenter om de mest favorable sejltider.
- Ønske om større fleksibilitet ift. persontransport f.eks. i form af alternativer til ø-færgen som eksempelvis en taxi-færge.

SAMARBEJDE OG ORGANISERING

- Øboernes indbyrdes relationer, på tværs af øerne, er begrænsede (flest mellem Avernakø og Lyø, da fælles færge bidrager til bevægelse og relationer på tværs af de to øer).
- Samarbejdet med FMK skal forbedres og udvikles. Det er vigtigt for øboerne, at der sættes et fælles mål og at der arbejdes i fælles retning med en oplevelse af gensidig imødekommenhed og respekt.

- Samarbejde mellem erhvervsdrivende på øerne er minimal. Her er mulighed for netværksdannelse og udvikling af samarbejder (værdikæder).
- Et rigt og aktivt foreningsliv på alle øerne giver overarbejde for 'Tordenskjolds soldater'. En mere enkel organisering (evt. med beboerforeningen som paraplyorganisation) kan bidrage til mindre arbejdsbyrde, bedre koordinering (internt og eksternt) og fælles retning og evt. større beslutningsdygtighed.

Temalørdag

På baggrund af de forudgående analyser og møder med styregruppe og projektgruppe blev der afholdt temalørdag 27. oktober 2018.

Målet var at alle fra øerne skulle mødes, have en hyggelig dag og blive inspirerede. Dernæst dannede temalørdagen ramme om interesse for nedsættelse af arbejdsgrupper, indhentning af vigtigste fokusområder for arbejdsgrupperne og opstart på et handlingskatalog.

Temalørdagen var opbygget, så første halvdel bestod af inspirationssamtaler inden for temaerne bosætning og fødevarerhverv eller turisme, og anden halvdel af forarbejder til arbejdsgrupper. Selvom der er enighed om, at turisme og erhverv er svære at adskille, blev emnet opdelt, så der kunne komme mere fokuserede samtaler om hver af de to erhvervsspor.

Oplægsholderne var udpeget ud fra mulighederne for at kunne udgøre et spejl for lokale handlinger, skabe et overblik over handlemuligheder og potentialet for at opstarte eller styrke samarbejder øboer, kommune og aktører imellem.

Oplæg om bosætning blev varetaget af Rasmus Ene-mærke, Lokalrådsformand fra Båring Banke og Hanne Tanvig, Københavns Universitet. Facilitator for samtalen var Torsten Bo Jørgensen Faaborg-Midtfyn Kommune.

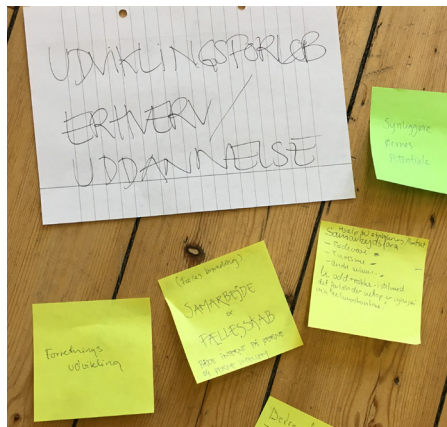
Oplæg om turisme blev varetaget af Peter Thor Andersen, direktør Øhavsmuseet og Torbjørn Tarp, chef for Naturturisme og UNESCO geopark projektet. Facilitator for samtalen var Torsten Bo Jørgensen, Faaborg-Midtfyn Kommune.

Oplæg om fødevarerhverv og erhvervsudvikling blev varetaget af Bjarne Hansen, daglig leder af Skovsgaard Gods og René Povlsen, Molbordet (et lokalt netværk af fødevarereproducenter, restauranter og forretninger), butikschef Meny Rønde. Facilitator for samtalen var Andreas Cæsar Møller Jensen, Væksthus Syddanmark.

Arbejdsgrupperne blev faciliteret af sekretariatsgruppens medarbejdere.

PROGRAM

KL. 10.15 - 11.00 Velkomst og formiddagskaffe	Kaffe og brød	Dagens program	Tjek ind
KL. 11.00 - 12.00 Fælles inspirationssamtale	Rasmus Enemærke fra Båring Inspirerer om stærke sammenhold i lokalsamfundet og samarbejde med kommunen, og vi har en hemmelig makker til Rasmus.		
KL. 12.00-12.15	Bosætning		
KL. 12.15-13.15 Inspirationssamtale 2	Pause		
KL. 13.15 - 14.00 Frokost	Peter Thor fra Øhavsmuseet og Thorbjørn Tarp fra Naturturisme ser ud i fremtiden.	Bjarne Hansen fra Skovsgaard Gods og René Povlsen fra Molbordet ser på fødevarer og erhvervsudvikling	
KL. 14 - 15 Markedsplads	Turisme	Fødevarer	
KL. 15- 16.00 Opsamling og afslutning af program	Frokost		
	Find en arbejdsgruppe		
	Tjek ud/hvad har vi fundet ud af i dag		
	Kaffe og kage	Kend en anden ø	

KORTFATTET OPSAMLING PÅ INSPIRATIONSSAMTALER

På temalørdagen blev der gennemført en række inspirationssamtaler med øboerne. Inspirationssamtalerne var opbygget med to korte oplæg og efterfølgende samtale og spørgerunde. Samtalerne afstedkom en lang række spørgsmål og refleksioner.

I denne opsamling er nøgleordene medtaget.

Nøgleord fra inspirationssamtalen om bosætning:

- > Fokus på målgrupper/strategi
- > Lokal organisering
- > Tilstedeværelse
- > Sikre det gode humør/sammenhold

Nøgleord fra inspirationssamtalen om Fødevarer:

- > Netværk,
- > Fællesskab
- > Andelstanke/sammenhold
- > Finansiering / den bæredygtige forretning

Nøgleord fra inspirationssamtalen om turisme:

- > Samarbejder
- > Lokale kvaliteter
- > Kommunikation
- > Beboer-beredskab/professionalisering

KORTFATTET OPSAMLING PÅ ARBEJDSGRUPPER

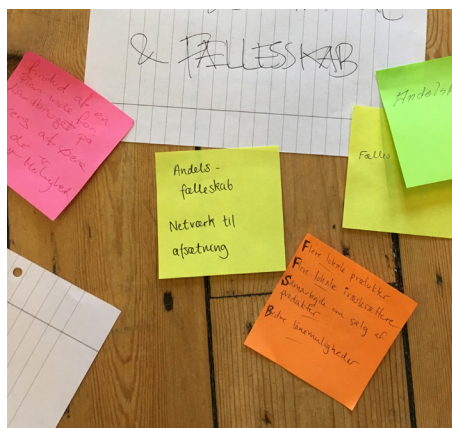
På temalørdagen var der drøftelser i en række arbejdsgrupper. De arbejdsgrupper, der blev arbejdet med på temalørdag var følgende:

- > Bosætning
- > Transport
- > Kulturarv og egenart
- > Turisme- og erhvervsudvikling
- > Kommunikation og branding

Det var også muligt at melde sig til en arbejdsgruppe uden titel – her mødte ingen op. En udmelding efter mødet er, at det var svært at vælge arbejdsgruppe, da der kan være interesse for at deltage i flere af arbejdsgrupperne fremadrettet.

Helt overordnet var der blandt de fremmødte en stor vilje til at:

- > Samarbejde og indgå dialog med forskellige repræsentanter i Faaborg-Midtfyn kommune
- > Arbejde med overordnede strategier for forskellige indsatser
- > Handle hurtigt
- > Samarbejde med overordnede netværk/organisationer
- > Danne fælles front på øerne

OPLÆG, OVERORDNEDE FORMÅL OG HANDLINGER I DE ENKELTE ARBEJDSGRUPPER

Der blev på arbejdsgruppemøderne foreslået en lang række handlinger samt en prioritering heraf indenfor hvert tema. Flere emner og handlinger går på tværs af de enkelte emner - eksempelvis formidling og branding.

Hvordan der skal prioriteres og sorteres i handlingerne og hvem, der bliver ansvarlig for at gennemføre den enkelte handling, vil blive beskrevet gennem det kommende arbejde i arbejdsgrupperne. På samme vis skal arbejdsgrupperne også arbejde med at definere det "vi", der refereres til under "*Det vigtigste vi kan gøre i forhold til...*". Det "vi", der refereres til er ikke defineret, og kan derfor være øboerne selv, Faaborg-Midtfyn Kommune, øvrige interessenter og organisationer, der er væsentlige for det enkelte emne.

BOSÆTNING

Oplæg til handlemuligheder:

1. Kommuneplanen: Det skal fremgå tydeligt, at øerne har et udviklingspotentiale, og at kommunen satser på dem (øerne red.)
2. Landsbyafgrænsningen på Avernakø skal udvides, og der skal laves nye udstykninger (på alle tre øer?)
3. Fokus på helårsanvendelse af boliger (dvs. ikke flex) – dette er vigtigt også ift. turisternes oplevelse af øen
4. Byfornyelsesmidler bruges på øerne
5. Ombygning af stor, tom svinestald (Bjørnø) til boliger
6. Erhvervelse og ombygning af Mejeriet (Avernakø, 600 m²) til div. aktiviteter, herunder prøvebolig.
7. Almene boliger etableres fra 2022. Skrinlagte projekter genbesøges (Lyø: 3x2 almene boliger; Avernakø: 14 boliger)
8. Prøveboliger etableres – behov for praktisk hjælp fra kommunen, da ildsjælene er ved at segne
9. Etablering af udflytterbørnehave
10. Muligheder for privat/lokal finansiering af boligbyggeri undersøges

TRANSPORT

Det vigtigste vi kan gøre i forhold til transport:

- › Sikre fleksibilitet og tilgængelighed til lands og til vands.

Oplæg til handlemuligheder:

1. Møde med kommune for forståelse ang. færge logistik – herunder, hvad der er praktisk muligt med de ressourcer, der er i forvejen og sikring af, at færgetilskud kommer alle færger til gode.
2. Mobilitetsplan for vand- og landtransport med analyse af målgrupper (stigende alder for sejlede og fastboende på øerne og behov).
3. Fokus på bæredygtighed/grønt øhav => grønne transportmuligheder
4. Veje og stier skal tilpasses de enkelte øer - også ift. driftsniveau.
5. Udvikling af transportmuligheder/on-demand båd til/fra Fyn, herunder interesse for go-more i båd udgave
6. Flere færgeafgange (Lyø og Avernakø) i skuldæsonen for at sikre adgang i den reelle turistsæson og kl. 18-færgen tilbage, herunder mere fokus på afgangstider end sejltiden i sig selv.
7. Øhavsprojekt med erstatningsfærge/ekstrafærge når Øfærgerne skal i dok for derved at nedbringe udgift til leje af både og hurtige løsninger.

NATUR- OG KULTURARV SAMT EGENART

Det vigtigste vi kan gøre i forhold til natur- og kulturarv samt egenart:

- › Opvækst og læring (om natur- og kulturarv samt egenart. red.)
- › Tilgængelighed
- › Samarbejder
- › Formidling

Oplæg til handlemuligheder:

1. Udflytterbørnehave
2. Natur/teknikundervisning på øerne som pendant til "skolen i skoven"
3. Kultur- og historietimer om øerne
4. Rutekort over vandre- og cykelstier, herunder trampestier (samarb. med Naturturisme)
5. Etablering af nye stier og sikring af tilgængelighed til kulturarven
6. Rengøring/oprydning af kyster, stier, fugletårn m.v. gerne i samarbejde med FMK
7. Flydende museum/containerudstilling og museumsindsats med en professionel.
8. Samarbejde mellem Øhavsmuseet og de lokale foreninger
9. Genoprettelse af kirkesti på Avernakø
10. Formidling af økulturer
11. Håndværk med eksempelvis levende workshops

ERHVERVS- OG TURISMEUDVIKLING

Det vigtigste vi kan gøre i forhold til erhvervs- og turismeudvikling:

- > Andelstanke og fællesskab
- > Finansiering
- > Udvikling af bæredygtigt landbrug
- > Netværk – samarbejde og fællesskab både på øerne og i fællesskab
- > Fælles brand/branding
- > Logistik

Oplæg til handlemuligheder:

1. Lav en plan for landbruget på tværs af øerne (der er mange muligheder)
2. Etablere Andelsfællesskab(er) /andelstanke
3. Etablere netværk til afsætning
4. Butik i Faaborg til salg af produkter fra øerne/ fælles salgssted
5. Se på finansieringsmuligheder/ansættelse af fundraiser
6. Bevare dyr på øerne – landskabskarakter (landbrugslandskab/naturpleje red.)
7. Bevare og udvikle landbruget alsidigt så vi bevarer biodiversitet – bæredygtighed
8. Hjemmearbejdspladser i fællesskab
9. Synliggøre øernes potentialer
10. Forretningsudvikling
11. Samarbejdsforum for fødevarer, turisme, andre erhverv – hjælp til etablering og drift – evt. med uddannelse (af fødevareproducenterne red.)
12. Fælles brand
13. Branding evt. med hjemmeside & Facebook, fælles turistfolder
14. Bedre transportmuligheder
15. Nemmere kommunikation ml. erhverv, øboerne, storbyen og turister
16. Lavere fragtpriser
17. Højhastigheds internet
18. Erhvervs- og boligområder
19. Positiv kontakt øboerne og kommune imellem
20. Spisesteder, der har åbent hele sæsonen
21. Standere med øernes historie (formidling til besøgende red.)
22. Sikre plads i kommuneplan og udviklingsstrategi
23. Turismemæssig sammenhæng mellem Faaborg/ Fyn og de tre øer.
24. Udstillinger på øerne i samarbejde med Øhavsmuseet

KOMMUNIKATION OG BRANDING

Det vigtigste vi kan gøre i forhold til kommunikation og branding:

- > I fællesskab finde et brand
- > Få opkvalificeret sociale medier
- > Få lavet retningslinjer for kommunikationen
- > Finde en platform hvor øerne hjælper med at brande hinanden

Oplæg til handlemuligheder:

1. Oprette fælles hjemmeside
2. Lave et fælles årshjul for alle øerne
3. Digital inforskærm på færgen
4. Sms-liste/App til hurtig fælles sms til øboerne
5. Tryk på begge sider af plakater til ruder (for materiale til ophængning red.)
6. Afholde kursus i sociale medier for interesserede
7. Søge støtte til lønnet kommunikationsperson for øerne
8. Brand som kunstnerisk ø med AvernoX, muligvis udvide med et kunstnerrefugium
9. Aktivt invitere medier til at bruge øerne. F.eks Toppen af Poppen

Det blev besluttet at lade opgaven med kommunikation og branding overgå til styregruppen, eller projektgruppen, da der var for få til at danne en arbejdsgruppe. Formidling er desuden alle de andre emner.

Grafik

Da et af målene med helhedsplanen for Avernakø, Bjørnø og Lyø er fællesskab og genkendelighed, er der tidligt i processen blevet lavet et Ø-logo og et farvevalg.

Ø-logoet skal være med til at vise at øerne hænger sammen, og skal med farver og grafik sikre genkendelighed i nyhedsbreve og produkter. Det er ikke et mål at Ø-logoet og farverne skal anvendes når projektperioden udløber. Logo og farver er med andre ord udelukkende tilvejebragt for at understøtte processen.

Øhavs-blå: C 93 - M 62 - Y 52 - K 56

Ø-grøn: C 62 - M 23 - Y 76 - K 6

Ø-mørkegrøn: C 81 - M 44 - Y 80 - K 49

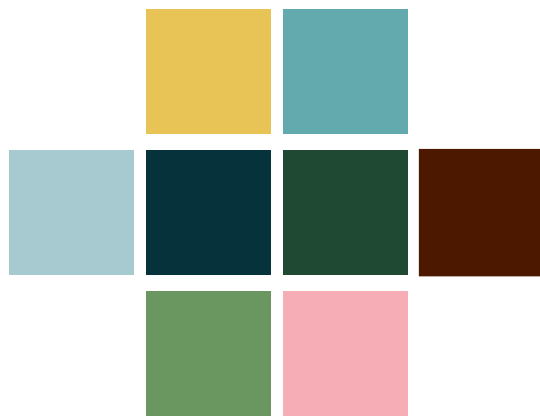
Ø-turkis: C 34 - M 9 - Y 17 - K 0

Ø-brun: C 4 - M 67 - Y 100 - K 82

Avernakø - rosa: C 0 - M 39 - Y 15 - K 0

Bjørnø - gul: C 10 - M 20 - Y 79 - K 0

Lyø - blå: C 62 - M 17 - Y 30 - K 0

Avernakø

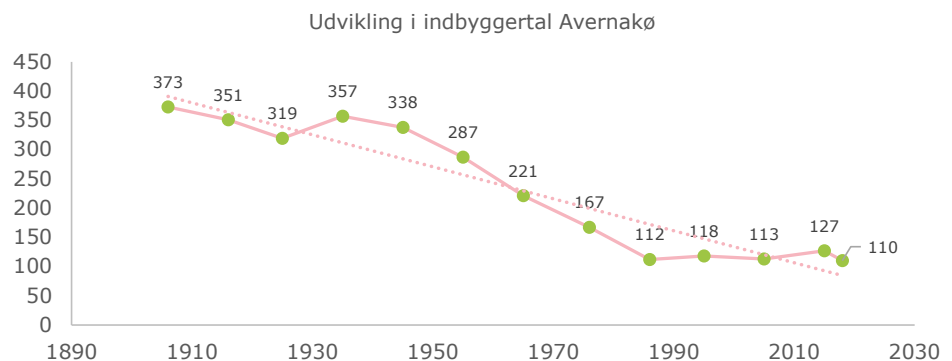
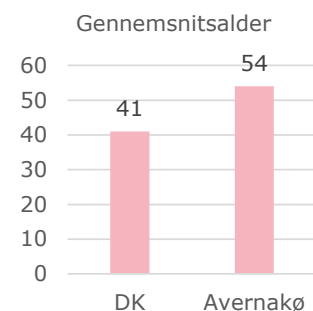

Udviklingstendenser på Avernakø

Udviklingstendensen i forhold til indbyggerantal og gennemsnitsalder på Avernakø, ligner den gennemsnitlige småø i Danmark. Dog er der for tiden større interesse i at flytte til landdistrikterne, hvilket på sigt kan have en gavnlig effekt for Avernakø's bosætningspotentialer.

På baggrund af tilgængelig data, har vi listet nogle af de væsentligste resultater, der peger på en udviklingstendens for Avernakø. Det stagnerende indbyggertal og efterspørgslen på boliger og byggegrunde skaber potentiale for at vende udviklingen i en positiv retning.

- › Efterspørgsel på boliger med henblik på helårsbeboelse, men ingen ledige boliger/byggegrunde
- › Efterspørgsel på lejeboliger
- › Flere og flere huse skifter status fra helårsboliger til fritidshuse pga. fleksboligordningen. Tendensen er at mange af de 'gamle' øboeres huse går i arv til familien, der ikke ønsker at bosætte sig på øen, men gerne vil bevare huset i familiens eje som fritidshus. Det meste af Korshavn by er efterhånden sommerhusområde.
- › Faldende indbyggertal, som er vendt til stagnation
- › Stigende gennemsnitsalder

Avernakø's tiltrækningskraft ift. fremtidige beboere

- › Familier med børn - Her spiller vi bold sammen
- › Infrastruktur og potentiale for flere typer undervisningstilbud i kraft af beboersammensætning og Munkegårdens brand
- › Vild natur og Natura 2000
- › Plads til udfoldelse – luft mellem husene

"...jeg drømmer om at Avernakø er økologisk og at alle produkter sælges under samme brand"

Citat fra beboerdialog i uge 30, 2018

Økarakteristik Avernakø

Økarakteristikken fortæller kort Avernakø i forhold til hvilke muligheder der er på øen, øens beboere og det liv, der leves på øen. Karakteristikken er bl.a. baseret på årshjul, interviews og indledende desk-research.

600 ha
 110 indbyggere (Danmark statistik 2018)
 6 km til Faaborg
 Gennemsnitsalder 56 år
 20 registrerede erhvervsdrivende, herunder enkeltmands-virksomheder, iværksætter- interessent- og anpartsselskaber.

Avernakø og Korshavn (herefter Avernakø), der siden 1937 har været sammenhængende øer, adskiller sig fra Lyø og Bjørnø ved at have flere husklynger. Den langstrakte facon og placering af Avernak By, Munke og Korshavn samt et decideret fritidshusområde gør, at både landsbymiljø og turisme virker knap så koncentreret, og der er længere mellem husene.

Øboere og ø-kultur

På Avernakø er der en høj andel af fritidshusejere. Udover fritidshusområdet tæt på færgehavnen er Korshavn

ved at overgå til ren fritidsbeboelse. Der er en høj grad af frivillighed og et rigt foreningsliv med traditioner som Majfest ved majstangen, kulturspisning og en aktiv beboerforening. Frivillige øboere påtager sig på skift de mere arbejdstunge poster i ø-udvalget og i det lokale akutberedskab. Selvom en del fritidshusejere også deltager aktivt i ø-livet er det primært de fastboende, der trækker det største læs i diverse foreninger og ø-opgaver.

Natur

Avernakø består både af landsbymiljøer, opdyrkede arealer og vild natur. Der er f.eks. udpeget Natura 2000 områder på øen, (124 ha, siden 1998), udpeget pga. habitatområde for bl.a. Klokkefrøer, stor vandsalamander og særlig natur: Strandenge, søer og vandhuller m.m. For mange øboere har det høj prioritet at værne om den særlige natur på øen.

Eksisterende erhverv

Øens selvforståelse er dels, at det er en landbrugsø, hvor få landmænd stadig høster korn på traditionelt dyrkede marker. Det er dog ved at være et klemt erhverv, da det er svært at bevare øens relativt små landbrug som fuldtids-beskæftigelse i dag, hvor bedrifter typisk bliver større og større.

Avernakø har en blandet beboersammensætning af indfødte øboere og flere velintegrerede tilflyttere, der har engageret sig i øen og skabt nye initiativer og tiltag som f.eks. nye erhverv, kunstforening og vindmølle. Eksemplerne tæller det socialpædagogiske botilbud Munkegården, der i dag er øens største arbejdsplads med ca. 30 ansatte, samt landhotellet med havnecafé og cykeludlejning, der er øens største turisterhverv.

Avernakø fungerer også som pendlere hvor sejlplanerne er indrettet, så det er muligt at aflevere børn i dag-institution/skole og passe et almindeligt job i Faaborg.

Turisme

Avernakø tilbyder mulighed for at koble af i naturskønne omgivelser med børnevenlige strande og slow living. Der er ikke mange turistattraktioner, men heri ligger måske attraktionen i sig selv. Ø-lejr, og nu også Avernakø festivalen, tilbyder tilbagevendende gæster et break fra hverdagens stress og en mulighed for at vende tilbage til det enkle liv, nærværet og naturen. Udover Avernakø landhotel og gårdbutik, Petersminde gårdbutik, havnecaféen, købmanden og små loppeboder er der ikke meget at bruge penge på og anti-konsumerisme er en del af det gode liv på øen.

I bådehavnene ved Avernakø og Korshavn Bro ligger sejlerne til, og der er også en teltplads, naturcamping-plads, cykeludlejning og børne/familieaktiviteter som Fang Haletudsen og Kram Krabben, der giver mulighed for oplevelser i naturen. I turisthøjsæson er der også mulighed for at tage på øhop og sejle mellem øerne i det sydfynske øhav.

Offentligt service

- › Nærmeste skole er i Faaborg
- › Nærmeste daginstitution er i Faaborg
- › Hjemmesygeplejerske (mulighed for pleje i eget hjem)
- › Helikopterordning ved akut sygdom/ulykke

Bosætnings- og byggemuligheder (restrummelighed)

- › Muligheder for ny boligbebyggelse: Landsbyafgrænsning omkring Skovhuse, Avernakø By og Munke. Omdannelse og nybyggeri følger landzone-lovgivning.
- › Fleksboligordning er tilvalgt

AVERNAKØ ÅRSHJUL

Beboerne på Bjørne, Lys og Avernakø er i gang med at udarbejde en fælles udviklingsplan. I den forbindelse har de kortlagt, hvad der foregår på de tre øer i løbet af året. Det har vist sig, at det summer af aktiviteter på øerne.

Aktiviteter på Avernakø i løbet af et år. Kortlagt på første møder om helhedsplanen med øboerne.

Der er få boligtyper på øen. Langt hovedparten af boligerne er ejerboliger med meget få muligheder for at leje en bolig.

Infrastruktur (kloak, veje, færge, mobildækning, internet):

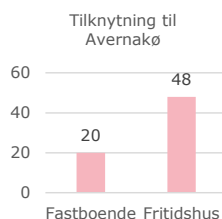
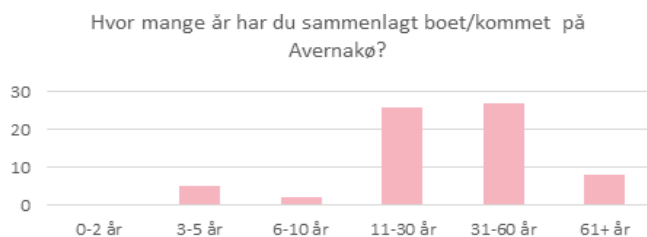
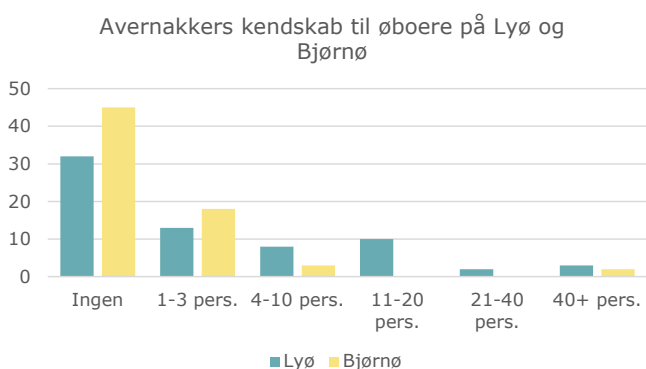
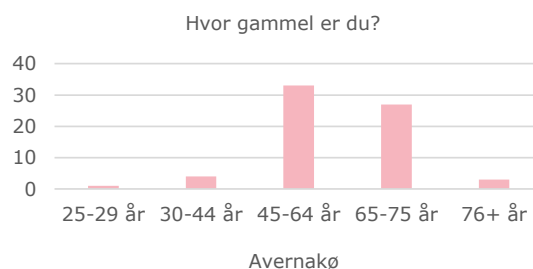
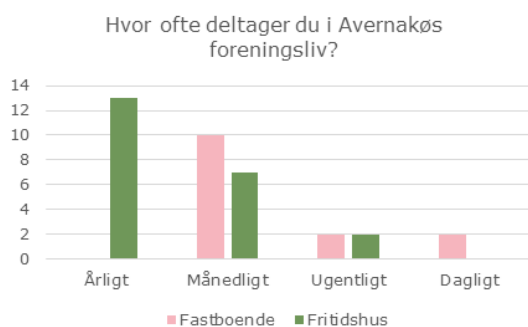
- › Svingende dækning og stabilitet på mobilnet og internet.
- › Kommunal færge til Lyø og Faaborg, dimensioneret til landbrugsmaskiner og biler samt gående passagerer. ca. 8 afgang om dagen i hverdage og 5-6 afgang i weekenden (lavsæson - højsæson). Overfartstid mellem 30-75 minutter.

Avernakøs beboere og fritidshusejere

I spørgeskemaundersøgelsen har øboerne svaret på en række spørgsmål omkring deres tilknytning og tilhørsforhold til øen, engagement i foreningslivet, familie- og arbejdsforhold, forhold til de øvrige to øer samt tro på fremtiden.

Beboere og fritidshusejere, der har besvaret spørgeskemaundersøgelsen på Avernakø, har boet på øen, eller er kommet der, gennem mange år. De fleste er midaldrende eller pensionister uden hjemmeboende børn. Blandt de erhvervsaktive, der har besvaret spørgeskemaet, er der generelt en høj beskæftigelsesgrad.

Der er en god opbakning til foreningslivet, både blandt fritidshusejere og fastboende. Dog er samarbejdet og relationerne imellem øerne i høj grad båret af de fastboende.

Udvalgte resultater fra beboerundersøgelsen. Respondenter på Avernakø: 68

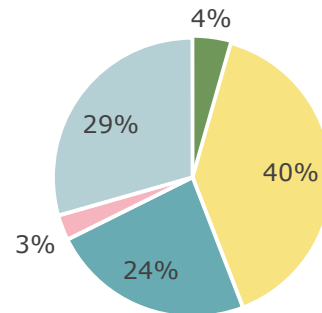
Avernakøboernes forventninger til fremtiden

Helhedsplanen skal munde ud i konkrete handlinger og samarbejder, der kan bidrage til den ønskede udvikling på øerne: øget bosætning, bedre muligheder for erhvervsudvikling og styrket fællesskab øerne imellem. Da projektperioden for helhedsplanen er relativt kort, er det vanskeligt at måle på konkrete tiltag og handlinger allerede ved projektets afslutning. Derfor måler vi øboernes forventninger til og tro på den fremtidige udvikling ved projektopstart og igen ved projektafslutning, for at se om øboernes fremtidssyn ændrer sig gennem det pågående arbejde.

Beboere og fritidshusejere er generelt positive i deres vurdering af fremtidsudviklingen på øen. De tror på, at både bosætning og erhvervsudvikling (over 40% af besvarelserne) vil udvikle sig positivt. Samarbejdet mellem øerne vurderes til gengæld knap så positivt, og over halvdelen af beboerne på Avernakø har svaret, at de ikke ved, om samarbejdet mellem øerne er godt.

Om 10 år tror jeg, at der er bedre muligheder for udvikling af erhverv på Avernakø, end der er i dag

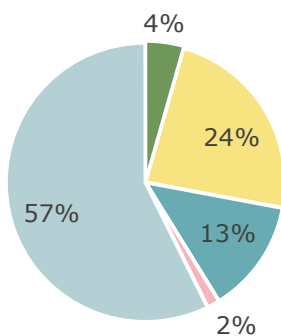
■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

Vurdering af fremtidsudviklingen på Avernakø

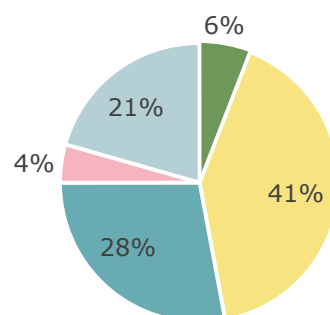
Der er et godt samarbejde mellem Lyø, Avernakø og Bjørnø

■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

Om 10 år tror jeg, at der bor flere mennesker på Avernakø, end der gør i dag

■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

På Avernakø drømmer beboerne om...

På opstartsmøderne på øerne, blev der uddelt flaskepostkort, som øboerne blev bedt om at udfylde. "Hvad drømmer du om, når du forestiller dig din ø om 10 år?", blev de spurgt. 28 postkort blev sendt retur fra Avernakø og drømmene var mange og forskelligartede. Der var dog nogle temaer, der gik igen.

På Avernakø drømmer beboerne især om bedre bosætningsmuligheder og som følge deraf flere børnefamilier og tilflyttere generelt. Deres drømme kredser om at forbedre levestandarder for moderne familier ved at udvikle faciliteter, transportmuligheder, bolig udbuddet, finansieringsmuligheder og værne om øens stedbundne kvaliteter som f.eks. naturen.

..at flere iværksættere bosætter sig på øerne og et iværksætttermiljø vokser frem (f.eks. nicheproduktion af fødevarer, kunsthåndværk, andre små erhvervsdrivende/selvstændige – også pendlere)

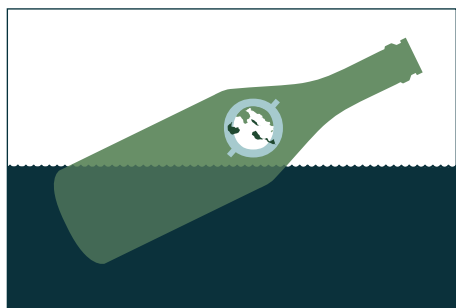
..mere fleksibilitet i hverdagen i forhold til transportmuligheder

..flere forskellige boligtyper som f.eks. lejeboliger, ældreboliger, bofællesskaber og prøvelejlighed

..at flere børnefamilier flytter til øen og styrker helårssamfundet på Avernakø

..flere udstykningsmuligheder, så der er attraktive byggegrunde og bosætningsmuligheder

..at Avernakø udvikler sig til en ren økologisk ø

Fremtrædende ønsker fra flaskepostkortene

Bjørnø

Udviklingstendenser på Bjørnø

Udviklingstendensen i forhold til indbyggerantal og gennemsnitsalder på Bjørnø, ligner den gennemsnitlige småø i Danmark. Dog er der for tiden større interesse i at flytte til landdistrikterne, hvilket på sigt kan have en gavnlig effekt for Bjørnøs bosætningspotentialer.

På baggrund af tilgængelig data, har vi listet nogle af de væsentligste resultater, der peger på en udviklingstendens for Bjørnø. Det stagnerende indbyggertal og efterspørgslen på boliger og byggegrunde skaber potentiale for at vende udviklingen i en positiv retning.

› Flere og flere helårshuse anvendes som fritidshuse, selvom der ikke er fleksboligordning på Bjørnø. Det er en trussel mod et i dag spinkelt helårssamfund med en meget lille population.

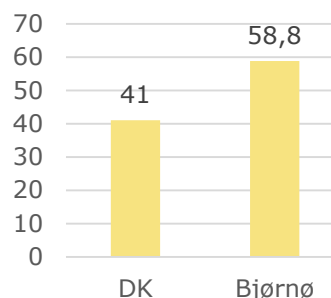
› Voksende interesse for turisterhverv og omlægning til økologi

› Faldende indbyggertal, som er stagnerende

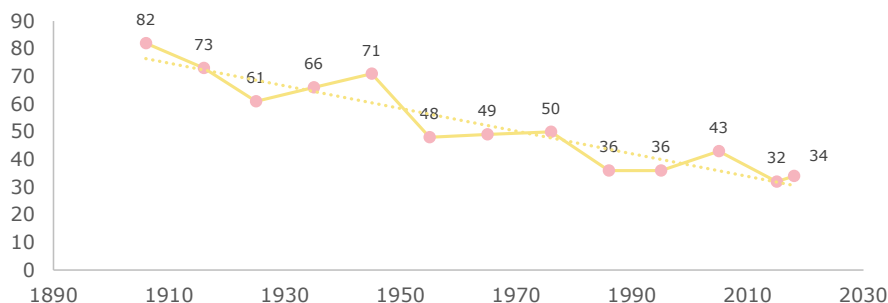
› Stigende gennemsnitsalder

› Efterspørgsel på lejeboliger

Gennemsnitsalder

Udvikling i indbyggertal Bjørnø

Bjørnøs tiltrækningskraft ift. fremtidige beboere

- › Nærhed til Faaborg med gode pendlermuligheder
- › Naturparadis med udsigt til Faaborg
- › Nærhed og fællesskab
- › Mulighed for at indgå i andelsfællesskaber

“Uenigheden om beboerhuset tydeliggjorde virkelig forskelle mellem beboere på øen, men vi forstår også at arbejde sammen, og når vi gør det, kan vi få mange ting til at lykkes”

Citat fra beboerdialog i uge 30, 2018

Økarakteristik Bjørnø

Økarakteristikken beskriver kort Bjørnø i forhold til hvilke muligheder, der er på øen, øens beboere og det liv, der leves på øen. Karakteristikken er bl.a. baseret på årshjul, interviews og indledende desk-research.

150 ha
 34 indbyggere (Danmark statistik 2018)
 3 km til Faaborg
 22 husstande (heraf 8 fritidshuse)
 11 aktive erhverv, herunder enkeltmandsvirksomheder, andels- og anpartsselskaber.

Bjørnø er en lilleput ø, kun 3 km fra Faaborg. Det er en naturskøn og børnevenlig ø, der oven i købet er bilfri. Størstedelen af de 22 husstande er samlet centralt i Bjørnø by ved færgeløbet med udsigt ind over Faaborg. Øen har sin egen andelsfærges, Lillebjørn, der bestyres af øboerne selv. Derudover har øen eget vandværk og beboerhus, der både bruges af øboerne til f.eks. fællespisning, og udlejes til fester o.l.

Øboere og ø-kultur

Livet på en ø indbærer at få mennesker bor tæt sammen forholdsvis isolerede fra omverdenen. Den enkeltes handlinger kan derfor have relativt store konsekvenser for naboerne og øvrige øboere, hvilket forstærkes på Bjørnø på grund af øens beskedne størrelse og lave beboertal.

Den meget lille population på øen skaber et nært og tæt fællesskab. Betragter man Bjørnø som en forstad til Faaborg er det et typisk sølvbryllups kvarter med en overvægt af beboere i aldersgruppen 45-65 år, med børn der er flyttet hjemmefra eller på vej. Nuværende øboere kan højst føre deres slægt tilbage til 1920'erne så modsætningsforhold handler ikke om slægtsfejder og ø-anciennitet men i højere grad om forskellige eller modstridende ønsker for øens udvikling.

Kendetegnende for alle øboere er en stor kærlighed til deres ø og et stort engagement. De fleste øboere deltager derfor også i øens drift, i et eller andet omfang, som frivillige i foreningslivet, der organiserer alt fra færgedrift, vandværk, toiletrengøring og frivilligt akut beredskab. Det er forbløffende, hvor meget øboerne sammen formår at løfte, når de sætter sig for at arbejde sammen.

Natur

Bjørnøs natur er præget af en blanding af opdyrket land og brakmarker. Øen er ikke underlagt natura 2000 områder, men hele øen er inden for kystnærhedszonen og strandbeskyttelseslinjen. Linjerne er fastlagt for at sikre smukke kyststrækninger i Danmark. Regulering af byggeaktiviteter inden for beskyttelseslinjerne skal dermed være med til at sikre kystens udseende og tilgængelighed.

Eksisterende erhverv

Bjørnø er en gammel landbrugsø, men i dag ligger flere marker brak eller bortforpagtede til dyrkning og landbrug. Det landbrug, der stadig eksisterer, kan ikke gøre det ud for en fuldtidsbeskæftigelse, men fungerer som bibeskæftigelse. De fleste erhvervsaktive på øen pendler til fastlandet. Få øboere har Bjørnø som primært arbejdssted og er enten beskæftigede med øens spirende turismeerhverv eller som selvstændige.

Turisme

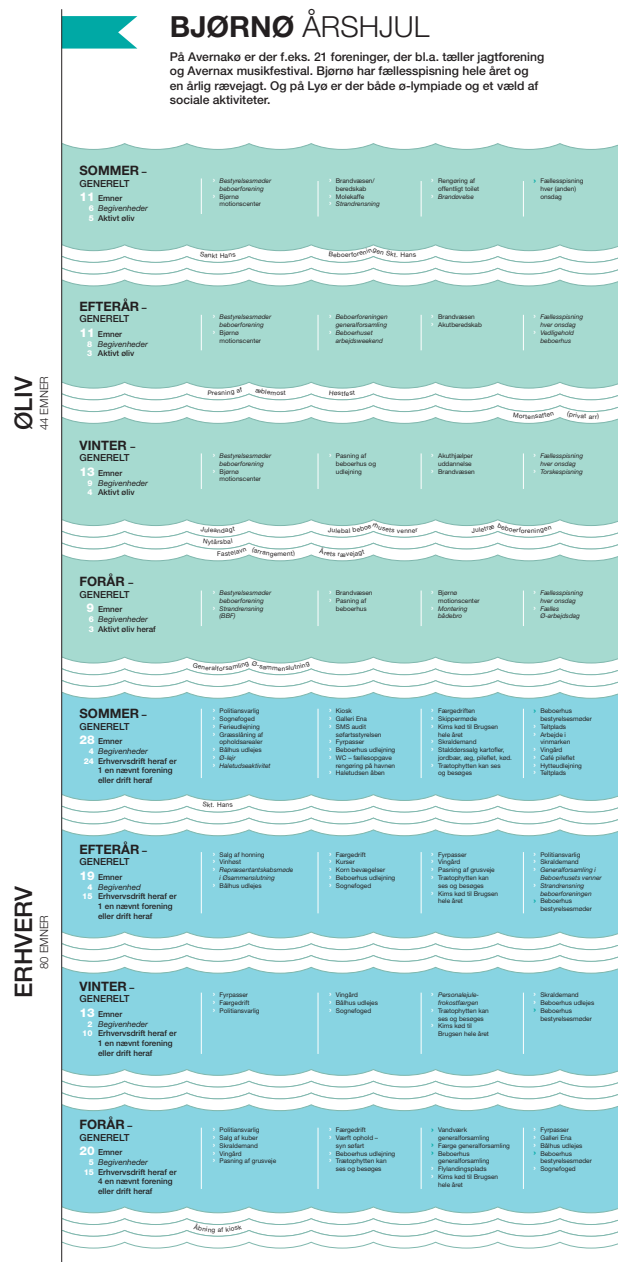
Bjørnøs største attraktion er ø-status og beliggenheden i det sydfynske øhav. Det er en naturskøn ø, der nemt kan overskues på en endagstur fra Faaborg. Der er få turisttilbud, men turist erhverv er under udvikling på øen med potentiale for øget professionalisering. Der er i dag mulighed for overnatning i ferieværelser, hytter, skurvogne og på en naturcampingplads. Der er café, ishús og mulighed for en guidet tur på øen.

Offentlig service

- › Nærmeste skole er i Faaborg
- › Nærmeste daginstitution er i Faaborg
- › Hjemmesygeplejerske (mulighed for pleje i eget hjem)
- › Helikopterordning ved akut sygdom/ulykke

Bosætnings- og byggemuligheder (restrummelighed)

- › Landsbyafgrænsning kan muliggøre nybyggerier. Det er desuden muligt at indrette boliger i eksisterende landejendomme.
- › Ingen Fleksboligordning

Aktiviteter på Bjørnø i løbet af et år. Kortlagt på første møder om helhedsplanen med øboerne.

Der er få boligtyper på øen. Langt hovedparten af boligerne er ejerboliger med få muligheder for at leje en bolig.

Infrastruktur (kloak, veje, færge, mobildækning, internet):

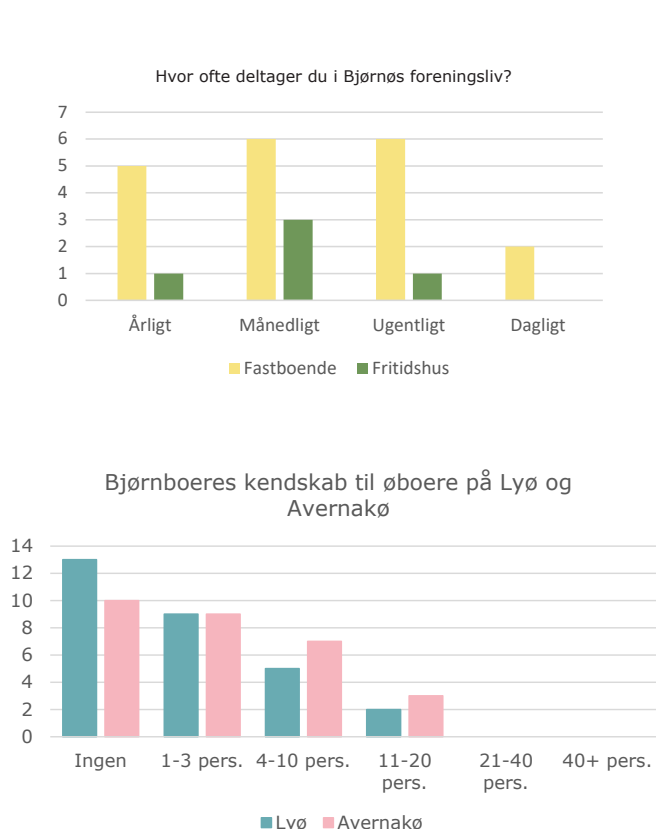
- › Svingende dækning og stabilitet på mobilnet og internet.
- › Øbo-ejet andelsfærge der sejler mellem Bjørnø og Faaborg med en overfartstid på ca. 17 min. 10-11 afgange i hverdage og 4-5 afg. i weekender.

Bjørnøs beboere og fritidshusejere

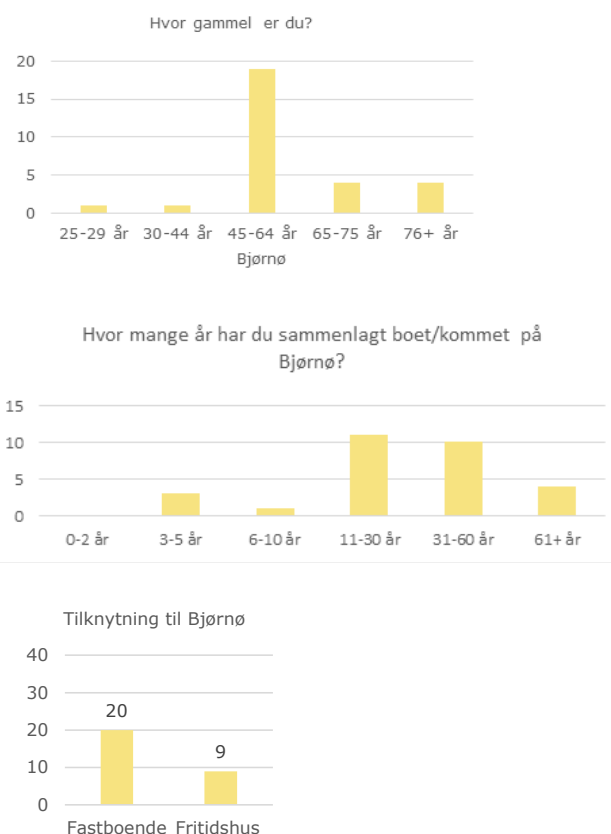
I spørgeskemaundersøgelsen har øboerne svaret på en række spørgsmål omkring deres tilknytning og tilhørsforhold til øen, engagement i foreningslivet, familie- og arbejdsforhold, forhold til de øvrige to øer samt tro på fremtiden.

Beboere og fritidshusejere, der har besvaret spørgeskemaundersøgelsen på Bjørnø, har boet der, eller er kommet der, gennem mange år. Blandt respondenterne er flest fastboende, midaldrende par uden hjemmeboende børn. Blandt de erhvervsaktive, der har besvaret spørgeskemaet, er der generelt en høj beskæftigelsesgrad.

Der er en god opbakning til foreningslivet, og særligt de fastboende engagerer sig i det frivillige arbejde. Bjørnboernes kendskab til de to øvrige øer er begrænset.

Udvalgte resultater fra beboerundersøgelsen. Respondenter på Bjørnø: 29

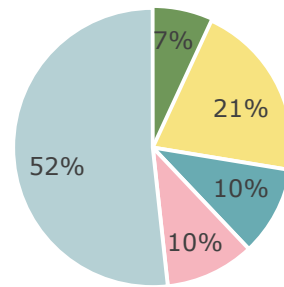
Bjørnøboernes forventninger til fremtiden

Helhedsplanen skal munde ud i konkrete handlinger og samarbejder, der kan bidrage til den ønskede udvikling på øerne: øget bosætning, bedre muligheder for erhvervsudvikling og styrket fællesskab øerne imellem. Da projektperioden for helhedsplanen er relativt kort, er det vanskeligt at måle på konkrete tiltag og handlinger allerede ved projektets afslutning. Derfor måler vi øboernes forventninger til og tro på den fremtidige udvikling ved projektopstart og igen ved projektafslutning, for at se om øboernes fremtidssyn ændrer sig gennem det pågående arbejde.

Bjørnøboerne er i forhold til beboere på Avernakø og Lyø mest usikre på fremtiden. De svarer betydeligt oftere 'Ved ikke', både når det kommer til udviklingsmulighederne for bosætning og erhverv, og ikke mindst ift. samarbejdet mellem øerne. Her har hele 72% af bjørnøboerne svaret, at de ikke ved, om der er et godt samarbejde øerne imellem.

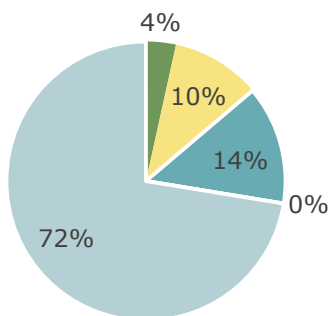
Om 10 år tror jeg, at der er bedre muligheder for udvikling af erhverv på Bjørnø, end der er i dag

■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

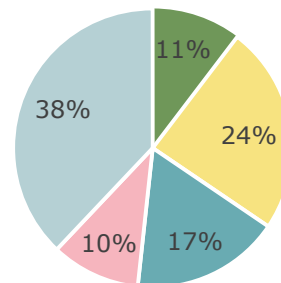
Der er et godt samarbejde mellem Lyø, Avernakø og Bjørnø

■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

Om 10 år tror jeg, at der bor flere mennesker på Bjørnø, end der gør i dag

■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

På Bjørnø drømmer beboerne om...

På opstartsmøderne på øerne, blev der uddelt flaskepostkort, som øboerne blev bedt om at udfylde. "Hvad drømmer du om, når du forestiller dig din ø om 10 år?", blev de spurgt. 10 postkort blev sendt retur fra Bjørnø og drømmene var mange og forskelligartede. Der var dog nogle temaer, der gik igen.

På Bjørnø drømmer beboerne også om forbedrede bosætningsmuligheder og flere tilflyttere – gerne børnefamilier. Deres drømme kredser om at forbedre levestandarder for moderne familier ved at udvikle faciliteter, transportmuligheder, bolig udbuddet, finansieringsmuligheder og det gode naboskab.

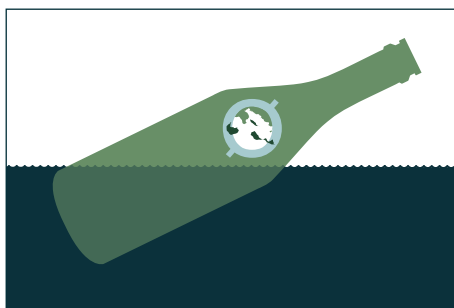
..at naboskabet styrkes gennem afprøvning af nye idéer og organisering.

..at der skabes bedre båd- og havnefaciliteter på øen for både øboere og turister, f.eks. i form af en læmole.

..at der flytter flere fastboende til så øen forbliver beboet året rundt.

..at der kan skabes bedre muligheder for bosætning i form af nye udstykninger til helårsboliger – både ejer- og lejeboliger – og eksisterende boliger fastholdes som helårsboliger.

..at der til friluftsovernatningerne sikres adgang til toiletfaciliteter

Fremtrædende ønsker fra flaskepostkortene

Lyø

Søndengyden

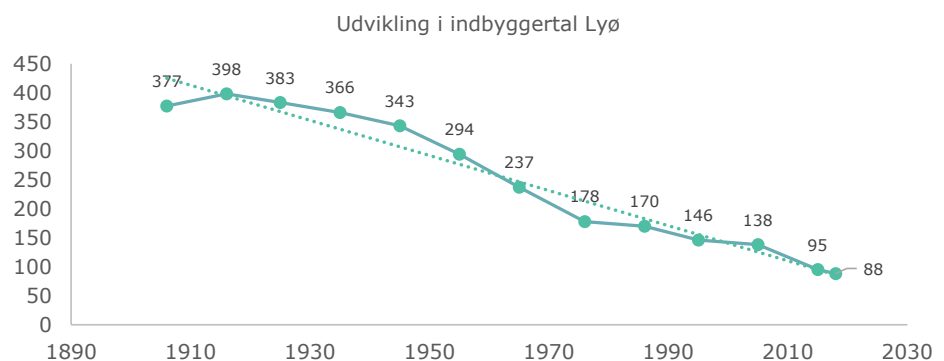
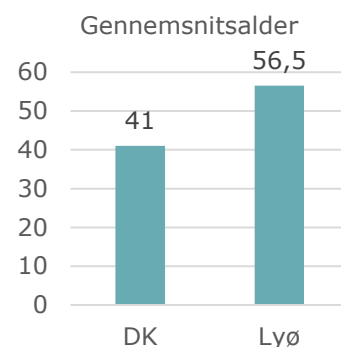
Udviklingstendenser på Lyø

Udviklingstendensen i forhold til indbyggerantal og gennemsnitsalder på Lyø, ligner den gennemsnitlige småø i Danmark. Dog er der for tiden større interesse i at flytte til land-distrikterne, hvilket på sigt kan have en gavnlig effekt for Lyøs bosætningspotentialer.

På baggrund af tilgængelig data, har vi listet nogle af de væsentligste resultater, der peger på en udviklingstendens for Lyø. Den vedvarende interesse for Lyø som turistmål, kan skabe basis for erhvervsudvikling og deraf potentielt øget bosætning.

› Lyø har længe været et populært udflugtsmål for endagsturister og faaborgensere. Interessen er fastholdt blandt andet på grund af samarbejdet mellem en lokal forening og eksterne forpagter, der har resulteret i Café Lyø, der har givet Lyø endnu mere positiv omtale.

- › Faldende indbyggertal
- › Stigende gennemsnitsalder

Lyøs tiltrækningskraft ift. fremtidige beboere

- › Idyllisk og pittoresk
- › Samlende landsbymiljø
- › Kulturarv
- › Fællesskab

"Vi er nok lidt konservative på Lyø. Hvis det var matador, så er vi på Lyø Varnæs-familien, mens Avernakø er Skjern-familien"

Citat fra beboerdialog i uge 30, 2018

Økarakteristik Lyø

Økarakteristikken fortæller kort om, hvilket sted Lyø er, hvilke muligheder der er på øen, øens beboere og det liv, der leves på øen. Karakteristikken er bl.a. baseret på årshjul, interviews og indledende desk-research.

600 ha
 88 indbyggere (Danmark statistik 2018)
 8,5 km til Faaborg
 14 registrerede enkeltmandsvirksomheder, fonde, interessent- eller aktieselskaber.

På Lyø er det charmerende og pittoreske gamle landsbymiljø bevaret med bindingsværkshuse med karakteristiske blå el. grå fuger, 5 gadekær og stendiger. Landsbyen udgør sammen med havnen øens centrum. Det er her livet leves og landsbyen samler både øboere og turister.

Øboere og ø-kultur

På Lyø er der et stærkt foreningsliv med mange små foreninger og frivilligheden står stærkt blandt lyboerne. Mange små og store praktiske opgaver på øen løftes af frivillige lyboere, som f.eks. akutberedskab, rengøring af offentlige toiletter og rensning af gadekær. Beboerne gør en dyd ud af, at Lyø er velfungerende og velholdt.

På Lyø bor folk tæt i et hyggeligt landsbymiljø i Lyø by, som er beskrevet i "Sreening af kulturmiljøer Faaborg-Midtfyn Kommune" fra 2017. Der er en høj grad af omsorg og hjælpsomhed øboerne imellem. Den fælles oprindelseshistorie og de tætte familierelationer gennem flere generationer skaber et stærkt fællesskab - med de fordele og ulemper, der følger med. Traditioner og "**det plejer vi at gøre**"-tankegang giver tryghed og kontinuitet, men kan også blive barriere for nytænkning og forandringer.

Beboernes tilknytning til øen har været nedadgående. Mens Lyø stadig er præget af sine 'gamle familier' og traditionelle landbrugskultur sætter tilflyttere, gæster, turister og andre udefrakommende også sit præg på øen i turisthøjsæsonen, med tilbagevendende ø-lejr, skrøne-museum og vindtelefon.

Natur

Lyø er en naturskøn ø med et rigt fugleliv. En del af øens areal er opdyrket land med traditionelt landbrug. Derudover er der naturområder med stor variation, bl.a. tunneldal med græs og mose og 6,8 ha plantet, statsejet skov i tunneldalen på Lyø's østlige side. Krumodden Lyø Trille, på Lyø's nordvestlige kyst, er et sårbart naturområde udpeget som fuglereservat. I yngleperioden fra 1. marts til 15. juli er færdsel i dette område ikke tilladt.

Erhverv

På Lyø er der 14 registrerede enkeltmandsvirksomheder, fonde, interessent- eller aktieselskaber. Lyø er en gammel landbrugsø, men landbruget beskæftiger i dag kun nogle få beboere, herunder to mælkeproducenter, og for de fleste er landbrug et bierhverv. Der er meget få erhvervsaktive, fastboende lyboere - langt hovedparten er gået på pension. Mange lyboere er til gengæld meget aktive i foreningslivet som frivillige og nye partnerskaber blomstrer op som f.eks. omkring købmandsforretningen og Café Lyø, der begge er samarbejder mellem foreninger og private forpagtere.

Turisme

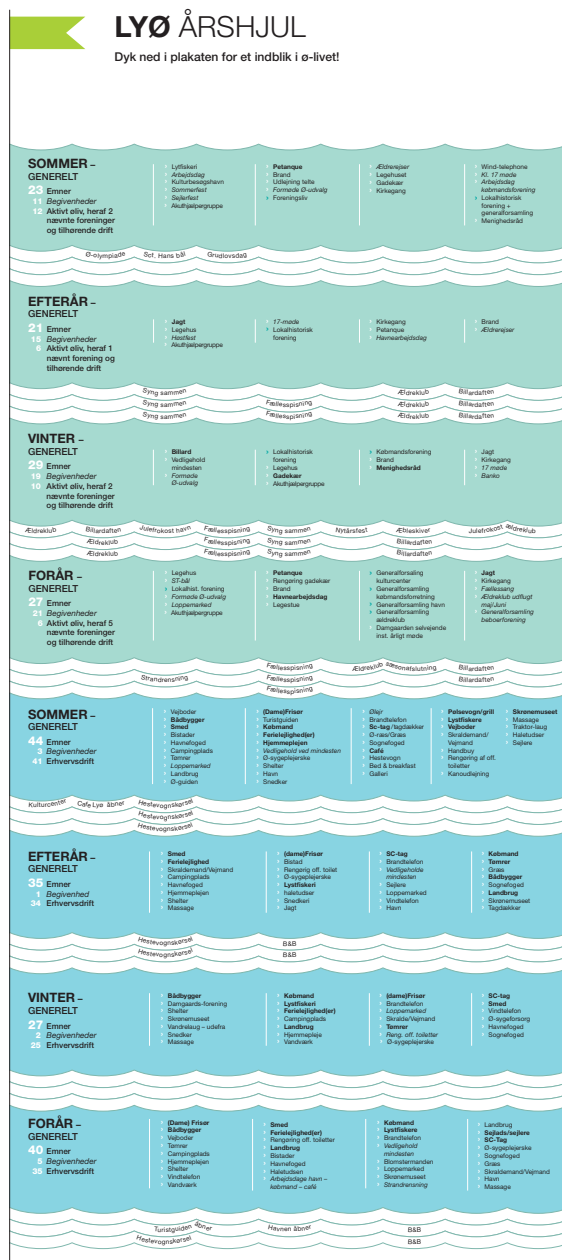
Lyø ligger godt placeret ift. sejlere og er en populær sejlerdestination. Det er især danske og tyske sejlere, der besøger Lyø havn. Lyø er den ø, hvor der er flest turisttilbud med både udlejning af ferieboliger, vandrerhjem, B'n'B, campingplads, børne- og familieaktiviteter, cykeludlejning, hestevognskørsel, guidede ture, skrønemuseum, vindtelefon, købmand med mulighed for at købe både morgenbrød, is og drikke en kold øl. Café Lyø serverer stenovnsbagte pizzaer i højsæsonen, hvilket har gjort Lyø til et populært frokoststed for gæster, faaborgensere og fastboende. Caféens lokaler drives af en forening bestående af lyboere og forpagtes af en restauratør fra København. Partnerskabet har eksisteret de seneste 3 år og udvikles stadig.

Offentlig service

- › Nærmeste skole er i Faaborg
- › Nærmeste daginstitution er i Faaborg
- › Hjemmesygeplejerske (mulighed for pleje i eget hjem)
- › Helikopterordning ved akut sygdom/ulykke

Bosætnings- og byggemuligheder (restrummelighed)

- › Muligheder for ny boligbebyggelse: Der foreligger lokalplan med landsbyafgrænsning for Lyø by med ledige byggegrunde, der muliggør ny boligbebyggelse i landsbyen.
- › Flexboligordning er tilvalgt

Aktiviteter på Lyø i løbet af et år. Kortlagt på første møder om helhedsplanen med øboerne.

Infrastruktur (kloak, veje, færge, mobildækning, internet):

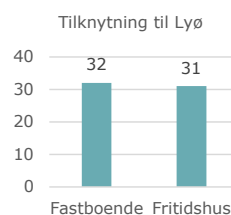
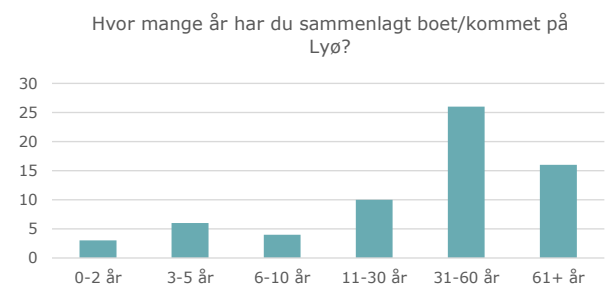
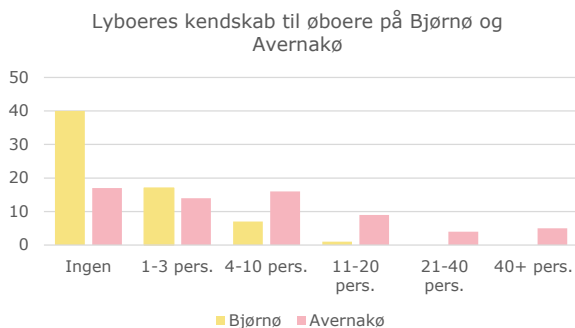
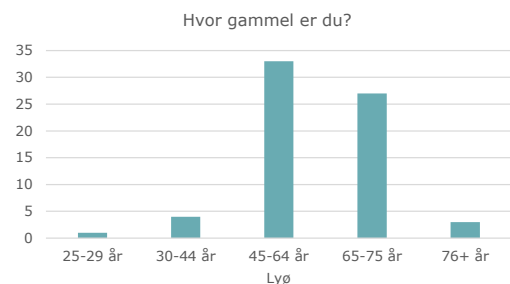
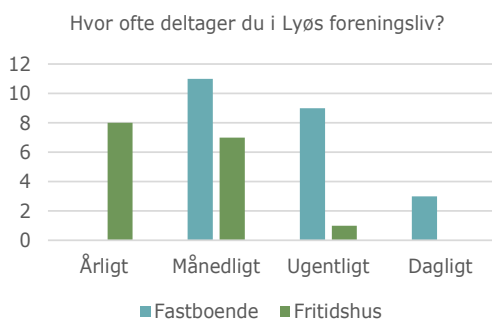
- › Svingende dækning og stabilitet på mobilnet og internet.
- › Kommunal færge til Lyø og Faaborg, dimensioneret til landbrugsmaskiner og biler samt gående passagerer. ca. 8 afgang om dagen i hverdage og 5-6 afgang i week-enden (lavsæson - højsæson). Overfartstid mellem 30-65 minutter.
- › Ingen kloakledning til fastlandet / renseanlæg, men udledning direkte i havet. Dette begrænser erhvervsmulighederne på øen.

Lyøs beboere og fritidshusejere

I spørgeskemaundersøgelsen har øboerne svaret på en række spørgsmål omkring deres tilknytning og tilhørsforhold til øen, engagement i foreningslivet, familie- og arbejdsforhold, forhold til de øvrige to øer samt tro på fremtiden.

Beboere og fritidshusejere, der har besvaret spørgeskemaundersøgelsen på Lyø, har boet der, eller er kommet der, gennem mange år. På Lyø er der mange fastboende blandt respondenterne (ca. halvdelen), og det er den ø, hvor beboerne har højest ø-anciennitet (mere end halvdelen af respondenterne har boet/er kommet på øen i mere end 30 år). De fleste er midaldrende par eller pensionister uden hjemmeboende børn. Blandt de erhvervsaktive, der har besvaret spørgeskemaet, er der generelt en høj beskæftigelsesgrad.

Der er en god opbakning til foreningslivet, blandt både fritidshusejere og fastboende, mens samarbejdet og relationerne imellem øerne i høj grad er båret af de fastboende.

Udvalgte resultater fra beboerundersøgelsen. Respondenter på Lyø: 65

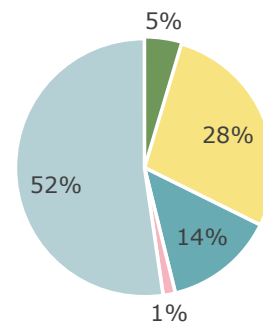
Lyøboernes forventninger til fremtiden

Helhedsplanen skal munde ud i konkrete handlinger og samarbejder, der kan bidrage til den ønskede udvikling på øerne: øget bosætning, bedre muligheder for erhvervsudvikling og styrket fællesskab øerne imellem. Da projektperioden for helhedsplanen er relativt kort, er det vanskeligt at måle på konkrete tiltag og handlinger allerede ved projektets afslutning. Derfor måler vi øboernes forventninger til og tro på den fremtidige udvikling ved projektopstart og igen ved projektafslutning, for at se om øboernes fremtidssyn ændrer sig gennem det pågående arbejde.

Lyøboerne er skeptiske, når det kommer til udviklingen på øerne både ift. bosætning og erhvervsudvikling. Halvdelen af respondenterne ved ikke om der er et godt samarbejde mellem øerne.

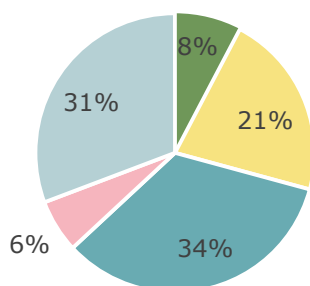
Der er et godt samarbejde mellem Lyø, Avernakø og Bjørnø?

■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

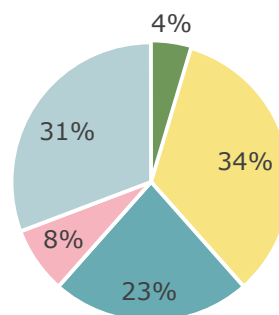
Om 10 år tror jeg, at der bor flere mennesker på Lyø, end der gør i dag

■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

Om 10 år tror jeg, at der er bedre muligheder for udvikling af erhverv på Lyø, end der er i dag

■ Helt enig ■ Enig ■ Uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

På Lyø drømmer beboerne om...

På opstartsmøderne på øerne, blev der uddelt flaskepostkort, som øboerne blev bedt om at udfylde. "Hvad drømmer du om, når du forestiller dig din ø om 10 år?", blev de spurgt. 51 postkort blev sendt retur fra Lyø og drømmene var mange og forskelligartede. Der var dog nogle temaer, der gik igen.

På Lyø er det mest udtalte ønske flere tilflyttere – og gerne børnefamilier. På øen drømmer beboerne især om bedre bosætningsmuligheder og som følge deraf flere tilflyttere generelt - både seniorer og børnefamilier. Deres drømme kredser om at forbedre levedmuligheder for moderne familier ved at udvikle faciliteter, transportmuligheder, bolig udbuddet, finansieringsmuligheder og øens kulturarv.

..flere beboere på øen " ..et frodigt kernesamfund med mange børn".

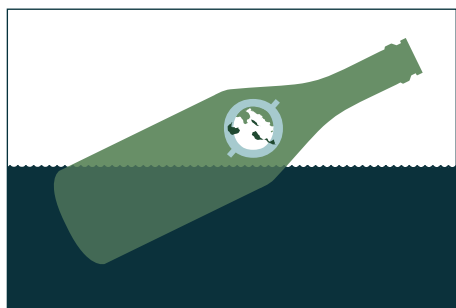
..mere fleksibilitet i hverdagen i forhold til transportmuligheder

..et helårsspisested, der servicere både turister, fritidshusejere og fastboende.

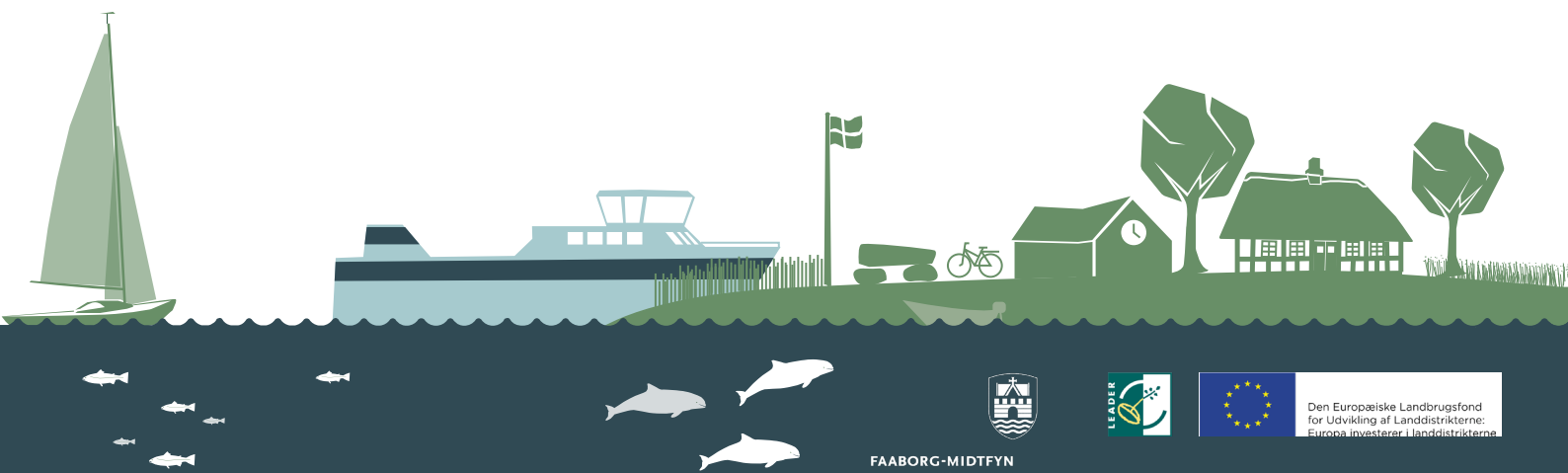
..et mere varieret boligudvalg som f.eks. lejeboliger til ældre, aflastningsboliger, almene boliger, bofællesskaber o.l.

..at øen bliver økologisk med bæredygtigt landbrug/ dyrkning af jorden til fremme af biodiversitet

..bevaring af Lyø kulturarv – herunder støtte og hjælpe til renovering af de gamle huse (stråtag), diger, stendysser,

Fremtrædende ønsker fra flaskepostkortene.

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Europa investerer i landdistrikterne